

**Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича**

факультет іноземних мов
кафедра англійської мови

**АВСТРАЛІЙСЬКИЙ ВАРІАНТ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ
МОВИ: ФОНЕТИЧНИЙ І ЛЕКСИЧНИЙ АСПЕКТИ (НА
МАТЕРІАЛІ МАС-МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ)**

Дипломна робота

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Виконала:

студентка 6 курсу, групи 601

спеціальності

035 Філологія

спеціалізації

035.041 Германські мови та література,

перша англійська

Погорляк Уляна Юріївна

Керівник: к.ф.н., Ковалюк Мирослава

Володимирівна

Рецензент: к.ф.н., доц. Сапожник І. В.

До захисту допущено:

Протокол засідання кафедри №___

Від «___» _____ 2021 р.

зав. кафедри д.ф.н., проф. Єсипенко Н.Г.

SUMMARY

The object of research is the Australian version of the English language, **the subject** is the phonetic and lexical features of the Australian version of the English language.

The purpose of this work is to identify and investigate the phonetic and lexical features of the Australian variant of the English language. **The material** of the research is the texts of the Australian newspapers "The Australian" and "The Daily Telegraph", selected taking into account the tasks of the research, words and phrases of speakers of the Australian version of the English language with a total volume of 69,902 word usages.

The main task in the first chapter is to consider the origin and prerequisites of the formation of the Australian variant of the English language, the differential features of the Australian variant of the English language, as well as the role of the Australian variant of the English language in the Global English system. **The second chapter** examines norms and dialects in the Australian version of English; phonetic, phonological and lexical-semantic features are investigated. **In the last chapter, the main goal** is to investigate dialectisms, slangisms, borrowings and functional features of lexical units of the Australian variant in modern mass media discourse, namely the press.

The theoretical significance of the research lies in the development and systematization of the theoretical base for the study of the Australian variant of the modern English language. **The practical significance of the work** is that the obtained results can be used in practical classes on lexicology and phonetics of the modern English language.

Approbation of work. The main provisions and results of the work were reported and discussed at the "Annual Student Scientific Conference of Yuri Fedkovich Chernivtsi National University" (Chernivtsi, 2022).

Based on the results of the work, conclusions were drawn and appendices to the work were created. The master's work consists of 85 pages, it contains 3

chapters, conclusions to each chapter and to the entire work, 3 appendices and a list of used literature, which consists of 109 references.

Зміст

ВСТУП	4
Умовні скорочення:	7
РОЗДІЛ 1. АВСТРАЛІЙСЬКИЙ ВАРІАНТ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: СТАНОВЛЕННЯ ТА ДИФЕРЕНЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ	8
1.0 Вступні зауваження	8
1.1 Витоки та передумови формування австралійського варіанта англійської мови	9
1.2 Роль австралійського варіанта англійської мови в системі Global English	13
1.3 Диференційні особливості австралійського варіанта англійської мови	16
ВИСНОВОК ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ	24
РОЗДІЛ 2. ФОНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АВСТРАЛІЙСЬКОГО ВАРІАНТА НА МАТЕРІАЛІ МАС-МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ	25
2.0 Вступні зауваження	25
2.1 Норма та діалект в австралійському варіанті англійської мови	25
2.2 Фонетичні особливості австралійського варіанта англійської мови	29
2.3 Фонологічні особливості австралійського варіанта англійської мови	32
ВИСНОВОК ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ	37
РОЗДІЛ 3. ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АВСТРАЛІЙСЬКОГО ВАРІАНТА НА МАТЕРІАЛІ МАС-МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ	38
3.0 Вступні зауваження	38
3.1 Лексико-семантичні особливості австралійського варіанта англійської мови: тематичні групи, класифікації, джерела походження	38
3.2 Австралізми в лексичній системі австралійського варіанта англійської мови	48
3.2.1 Діалектизми	48
3.2.2 Сленгізми	50
3.2.3 Запозичення	51
3.3. Функціональні особливості лексичних одиниць австралійського варіанта в сучасному мас-медійному дискурсі	57
ВИСНОВОК ДО ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ	69
ВИСНОВОК ДО МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	74
	3

ДОДАТКИ

83

Додаток 1 83

Додаток 2 83

Додаток 3 83

ВСТУП

Проблеми теорії регіональної варіативності англійської мови та типології реалізації неоднорідних мов у формах літературних варіантів привертають увагу багатьох науковців. Наприклад, одним з таких дослідників є Д. Крістал [20, с. 240], який стверджує, що розвиток негомогенної мови визначається процесами диференціації та інтеграції регіональних форм її складників.

Проте ці процеси не були достатньо висвітлені в сучасній лінгвістичній науці. Досі не розв'язані проблеми визначення ролі регіональної варіативності як найважливішого виду диференціації мови, відношень між територіальними та соціальними факторами, що зумовлюють варіативність мови, встановлення ступеня однорідності регіональних варіантів і висвітлення динаміки формування літературної норми австралійського варіанта.

Необхідність розв'язання цих проблем спричинює актуальність даної розвідки, що також визначається загальною спрямованістю сучасного мовознавства на поглиблене пізнання багатогранних взаємовідносин мови та суспільства, на розкриття динамізму мовних змін і розвитку мови, у тому числі через взаємодію її регіональних варіантів.

Актуальність теми полягає в тому, що австралійська мова розвиваючись в умовах географічної і культурної ізоляції, під впливом екстралінгвістичних факторів та контактуючих мов – англійська мова в Австралії отримала ряд особливостей, які визначають її статус, як австралійський національний варіант англійської мови. Австралійський

варіант англійської мови не підпорядкований англійській мові Великобританії, він не обмежений сферою побутового усного мовлення.

Розвиваючись під впливом екстралінгвальних факторів – особливостей навколишньої природи та способу життя, контактних мов – англійська мова в Австралії набула певних характерних рис. Ці риси дають змогу визначити її статус як такого національного варіанта англійської мови, що має власний шлях розвитку, самостійно функціонує, а варіативність вживання одиниць усіх рівнів (насамперед лексичного і фонетичного) досить широка. Австралійська англійська не є другорядною щодо англійської мови, як це властиво територіальним діалектам, вона не обмежена сферою побутового усного мовлення. Її використовують у державних і освітніх установах, вона є мовою засобів масової інформації та художньої літератури. Австралія – мультилінгвальна країна. Тут розмовляють різними мовами (для 80% населення англійська є рідною мовою; інші 20% – білінгви або трилінгви, для яких англійська є другою (третьою) мовою, тобто йдеться про емігрантів з Німеччини, Італії, Греції, арабських країн, Китаю). Незважаючи на те, що вимова мешканців Австралії може бути маркована континентальним акцентом, їхнє мовлення, безперечно, залишається австралійським.

Проте це питання в сучасній англістиці недостатньо висвітлене. Просодичний рівень у дослідженні австралійського варіанта англійської мови є наразі маловивченим і найваріативнішим. Відомо, що у сфері інтонації австралійський елемент яскраво забарвлений використанням висхідного тону у стверджувальних реченнях.

Об'єктом даної роботи виступає австралійський варіант англійської мови, **предметом** – фонетичні та лексичні особливості австралійського варіанту англійської.

Метою даної роботи є виявлення та дослідження фонетичних і лексичних особливостей австралійського варіанту англійської мови.

Завдання: розглянути витоки та передумови формування австралійського варіанта англійської мови; роль австралійського варіанта англійської мови в системі Global English; диференційні особливості австралійського варіанта англійської мови; розглянути норми та діалект в австралійському варіанті англійської мови; дослідити фонетичні, фонологічні та лексико-семантичні особливості; розглянути діалектизми, сленгізми, запозичення та функціональні особливості лексичних одиниць австралійського варіанта в сучасному мас-медійному дискурсі.

Матеріалом дослідження є тексти австралійських газет «The Australian» та «The Daily Telegraph», підібрані з огляду на завдання дослідження, слова і фрази англомовних носіїв в австралійській версії загальним обсягом 69 902 слововживань.

Методи – наукові спостереження за історією розвитку варіантів австралійської англійської мови, порівняльні; метод кількісних підрахунків.

Теоретичне значення дослідження полягає в розробці й систематизації теоретичної бази вивчення австралійського варіанту сучасної англійської мови. **Практичне значення** роботи полягає в тому, що отримані результати можуть бути використані на практичних заняттях з лексикології та фонетики сучасної англійської мови.

Новизна роботи. У результаті дослідження матеріалу встановлено фонетичні, фонологічні та лексико-семантичні особливості австралійського варіанта англійської мови у мас-медійному дискурсі.

Апробація роботи. Основні положення і результати роботи були повідомлені і обговорювалися на «Щорічній студентській науковій конференції Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (Чернівці, 2022 р.).

Структура магістерської роботи. Дана робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, висновку до магістерської роботи, таблиць та списку використаних джерел.

Умовні скорочення:

- AuE – Australian English;
- RP – Received Pronunciation;
- BrE – British English;
- IrE – Irish English;
- POM – Prisoner of Motherland;
- GAus – General Australian English;
- GenAm – General American English.

РОЗДІЛ 1. АВСТРАЛІЙСЬКИЙ ВАРІАНТ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: СТАНОВЛЕННЯ ТА ДИФЕРЕНЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ

1.0 Вступні зауваження.

У першому розділі розглянено австралійський варіант сучасної англійської мови: становлення та диференційні особливості. Оскільки австралійська англійська з'явилася в результаті злиття та еволюції просторіччя, діалектів та жаргонів, на яких говорили перші білі поселенці Австралії, на сьогодні відзначають ряд особливостей, пов'язаних з нівелюванням особливостей привезених діалектів, з історією розвитку мови.

Мова перших поселенців Австралії спочатку відрізнялася від RP, адже основну частину населення становили каторжники, політичні засланці та представники соціальних низів. Ці люди були носіями міських просторіч'я і діалектів, кокні та північних акцентів. На згладжування мовних відмінностей найбільше вплинули велика мобільність населення та особливості економіки країни.

Існує кілька варіантів англійської мови. До них відносяться: британська, американська, канадська, австралійська, ірландська, індійська та новозеландська. Мова, що використовується на території Австралії визначається як австралійський варіант англійської мови (AuE).

Серед усіх варіантів, AuE вважається наймолодшою і менш вивченою мовою. Це пояснюється віддаленістю Австралії з інших континентів і молодістю історією розвитку англійської мови на континенті.

Протягом багатьох століть AuE зазнає своїх змін та остаточно затверджується лише на початку XIX століття зі своїми національними відмінностями від англійської в Англії [20, с. 34].

1.1 Витоки та передумови формування австралійського варіанта англійської мови

Австралійська англійська (AuE) – один з мовних варіантів англійської мови, який використовується на території Австралії. Самі австралійці неофіційно називають свою мову "страйн" ("strine" – від австралійської вимови слова «Australian»).

Як і інші варіанти англійської мови, австралійська англійська має схожу граматику, лексику та фонетику з британським варіантом, але історичні, соціальні та природничо-географічні фактори сприяли тому, що в ній з'явилися і власні характерні риси. Австралійський варіант англійської – досить молодий варіант англійської мови, наприклад, порівняно з американським варіантом.

Історії англійської мови в Австралії понад 200 років і почалася вона тоді, коли перші британці прибули до Австралії наприкінці XVIII ст. (1788 р.) та на

території нинішнього штату Південний Уельс були організовані перші англійські колонії засланих [43, с. 59].

Період 200 років вважається досить коротким періодом для мовної еволюції. Незважаючи на це, носій AuE має яскраві риси, особливо щодо фонетики, що дозволяє безпомилково визначити її походження. На розвиток мови вплинула віддаленість австралійського континенту від Англії та фонетика існуючих мов аборигенів. Історично, австралійський діалект зазнав багато змін та перетворень.

За своїм походженням англійська мова в Австралії є мовою бідних і здебільшого неосвічених людей, тому що в її витоках була переважно нелітературна мова засланих, які разом з військовими та чиновниками, що їх супроводжували, були першими поселенцями, що прибули до Австралії в 1788 році. Поселення в основному були представниками найбідніших верств Лондона (кокні) та сільського населення з Ірландії та Шотландії, носіями міського просторіччя та жаргонів.

До середини XIX століття збільшення білого населення Австралії відбувалося в основному за рахунок новоприбулих ув'язнених, мова яких відображала міське просторіччя, діалекти та жаргони Великобританії XIX століття. Після 1840 р. ввезення засланих до Австралії припинилося, але у 1850 р. в Австралії почалася «золота лихоманка», і на континенті з'явилися вільні іммігранти – золотошукачі, бажаючи швидко розбагатіти на золотих копальнях [28, с. 22].

Починаючи з цього часу чисельність Австралії збільшувалася за рахунок природного приросту та вільної імміграції, переважно з європейських країн. Збільшення населення Австралії, постійна міграція, великі переміщення населення, пов'язані з освоєнням нових земель, виснаженням родовищ золота та відкриттям нових копалень, сприяли згладжуванню мовних особливостей різних груп розмовляючих. Це призвело до мовної уніфікації, передумови одномовної освіти.

Через це дехто з дослідників вважають 50-ті роки XIX ст. початком самостійного розвитку австралійського варіанта англійської. Після Другої світової війни Австралія стала свідком значної нової хвилі імміграції з Великої Британії та інших європейських країн, що призвела до того, що за даними на 1961 один з десяти австралійців виявився народженим не в Австралії [11, с.32].

Отже, австралійська англійська починає своє походження від англійської мови нижчих верств населення XVIII століття, а також специфічності мови моряків і солдатів, і найближче до південно-західного діалекту британського варіанта англійської мови з великою ірландською домішкою. Деякий вплив надали мови австралійських аборигенів, що позначилися переважно в області найменувань тварин і рослин, а також у географічних назвах.

На території Австралії паралельно з англійською мовою існує ряд аборигенських мов, які мали великий вплив на виникнення австралійського варіанту як такого. Роль запозичень з аборигенських мов змінювалася одночасно з розвитком самої австралійської англійської: таких запозичень було значно більше на початку колонізації та освоєння нових земель. В даний час у літературній англійській мові Австралії широко вживаються лише близько 130 слів та виразів.

Ранній етап розвитку англійської мови характеризується такими процесами: взаємодії багатьох діалектів, завезених носіями з Великої Британії під час переселення (транспортування) злочинців; перша хвиля запозичень у результаті мовних контактів з аборигенами та з іммігрантами неанглійського походження; початок поступового накопичення елементів субстанції та структури національного варіанта літературної мови.

Характер AuE в ранній період – не як початок нової мови, а як перемішування елементів усередині існуючого зразка англійської мови, в якому різні ядра – сленг та діалектно пофарбована лексика Лондона та індустріальних районів центральної Англії, сленг моряків та китобоїв, сленг

злочинців та більш консервативна мова чиновників та військових опинилися у новому відношенні один до одного [44, с.90].

Відомий відбиток на характер AuE у цей період наклали і екстралінгвістичні фактори: природничо-географічні та соціальні умови [1, 2].

Соціальні умови під час колонізації Австралії були мало сприятливі для функціонування літературної мови. З одного боку, в країні панував тюремно-середньовічний режим, а з іншого – Австралію характеризували низький рівень матеріальної та духовної культури, відсутність національної культури, необхідність безперервної боротьби зі стихією, хижими звірами тощо. Усе це мимоволі сприяло певному «огрубленню» і вдачі мови.

Приблизно з 30-х років XIX ст. в Австралії починається розширення сфери впливу літературної мови, зокрема її письмової форми. У країні з'являються періодичні видання, виходять журнали та щоденники досліджень, збірки-пам'ятники іммігрантам, звіти про діяльність місіонерів, спогади. Відкриття золота в країні в середині XIX ст., і «золота лихоманка», що послідувала за цим, викликали масову хвилю імміграції в Австралію і це не могло не позначитися на мові.

Стала вводитися система національної освіти і завдяки цьому літературна мова зміцнила свої позиції, але, безумовно, це була не та літературна мова, якою говорили в Англії. Знаковою подією в розвиток AuE в ранній період був вихід у 1898 р. двох лексикографічних праць з англійської мови в Австралії: словника Е. Морріса [95] та Д. Лейка [81].

Ідеї «національної винятковості», що мимоволі відображалися в цих словниках, потрапили на сприятливий ґрунт у момент посилення націоналістичних тенденцій: а в Австралії створилися умови для об'єднання нації і з 1901 року Австралія стала формально незалежною державою – домініоном у складі Британської співдружності націй [36, с. 89].

Згідно з припущеннями низки вчених, наприклад А. Мітчелла [90] та ін., саме в ранній період розвитку мови відбувалося становлення двох основних типів вимови: «*Broad Australian*» – широкий діалект і «*General Australian*» – загальний діалект. Поява та розвиток *General Australian* розглядається цими вченими як природний результат енергійного процесу «перемішування та вирівнювання» діалектів, завезених до Австралії з Великобританії, як реакція на необхідність наддіалектного спілкування.

Всі мови або діалекти, якими розмовляють в Австралії, можна класифікувати таким чином:

- корінні мови аборигенів і жителів островів Торресової протоки, що лежить між континентом та островом Нова Гвінея;
- діалект піджин та креольський діалект з'явилися завдяки мовному контакту; на них говорять насамперед аборигени, жителі островів Торресової протоки та люди, що проживають на островах у Тихому океані;
- групи мов, включаючи австралійську мову жестів («*Auslan*»), мову іммігрантів та їхніх нащадків;
- англійська мова аборигенів, якою говорять, насамперед, самі аборигени та жителі островів Торресової протоки;
- австралійська англійська мова, яка є офіційною мовою країни, і якою розмовляють 90% населення Австралії. Австралійська англійська походить з англійських діалектів, які були завезені у 18 та 19 століттях англійськими та ірландськими поселенцями, і до яких були додані діалекти іммігрантів з усього світу.

«Австралійська англійська» стала отримувати визнання як незалежний варіант з моменту виходу в 1945 книги Сідней Дж.Бейкер «Австралійська англійська».

В 1981 вийшов словник Маккворі (*Macquarie Dictionary*), який став першим авторитетним довідковим виданням з використання австралійського варіанту англійської мови. У ньому представлені австралійські форми та

значення слів, а також форми та значення слів, характерні для британського чи американського варіантів (позначаються відповідно *Brit.* або *Am.*) [80, с.34].

За двісті років життя на території Австралії в англійській мові відбулися певні зміни і він сформувався в один з національно-територіальних варіантів англійської мови (поряд з британським, американським та іншими варіантами).

Наявність диференціальних особливостей англійської в Австралії може бути розглянуто і пояснено з погляду відображення національних культурно-історичних особливостей країни. І тут мова постає втіленням своєрідності цілого народу.

1.2 Роль австралійського варіанта англійської мови в системі Global English

Австралійський варіант англійської мови – один із основних варіантів англійської мови, що використовується в Австралії, рідна мова більшої частини населення. Він почав виділятися у 1970-х роках, коли Австралія стала незалежною від імперії Британії.

Дослідивши праці філологів А. Мітчела [90] та А. Делбріджа [90], які відомі своїми дослідженнями в галузі австралійської вимови, можна зробити висновок про те, що:

- 1) австралійський варіант англійської за походженням є «міською» мовою, адже перші носії були в основному міщанами;
- 2) австралійський варіант англійської мови – це мова робітників, неосвічених, бідних людей;
- 3) варіанти австралійської англійської містять риси, характерні для деяких англійської, шотландської, валлійської та ірландської мов.

Науковці виявили ряд факторів, які сприяли зміні національної ідентичності австралійців: [17, с. 22]:

- багатомовний склад населення Австралії;
- послаблення відносин з Великою Британією, особливо після їх відходу на схід від Суецького каналу;
- рух за права етносів;
- підтримка відносин білих австралійців з аборигенними австралійцями [Ощепкова, 2004, с. 69].

Виходячи з усього вищесказаного, ми бачимо, що австралійську мову можна вважати окремим варіантом англійської мови зі своєю особливою тенденцією розвитку, зі своєю історією, а не австралійським діалектом британської версії мови.

Як було зазначено раніше, існує кілька варіантів англійської мови. До них відносяться: британська, американська, канадська, австралійська, ірландська, індійська та новозеландська. Мова, що використовується на території Австралії визначається як австралійський варіант англійської мови (AuE).

Серед усіх варіантів, AuE вважається наймолодшою і менш вивченою мовою. Це пояснюється віддаленістю Австралії з інших континентів і молодою історією розвитку англійської мови на континенті.

Протягом багатьох століть AuE зазнає своїх змін та остаточно затверджується лише на початку XIX століття зі своїми національними відмінностями від англійської в Англії [20, с. 34].

Оскільки основним постачальником поселенців для Австралії були Британські острови, англійський вплив на місцевий акцент виявився вирішальним. Мовні відмінності виникли через спілкування ранніх поселенців при великому розмаїтті діалектів, змішування мов у процесі переселення народів, приїзду величезних потоків іммігрантів.

Таким чином, AuE перетворився на окремий варіант англійської мови [10, с. 142].

Г. А. Орлов стверджує, що «об'єднання національних мов різних країн набуває різного характеру. Цей процес перестав бути механічним, а вважається лише новим мовним утворенням» [24, с. 15].

Завдяки культурі та мовам народів, що населяють Австралію, протягом багатьох століть формувалася національно-культурна специфіка досліджуваної мови. Всі ці особливості характеризують AuE як національно-територіальний варіант англійської мови з чітко вираженими національно-специфічними рисами, зокрема у словниковому складі.

Так у своєму словнику В. В. Ощепкова та І. І. Шустилова підтверджують, що величезний вплив на цей варіант надали мови австралійських аборигенів. Так само цей вплив спостерігається в назвах тварин, рослин та географічних назв [29, с. 85].

Саме першим поселенцям довелося освоювати вперше побачені явища та предмети. Відсутність у словниковому запасі відповідних еквівалентів призвело до появи спеціальних лакун. Під «лакуною» лінгвіст З. І. Попова розуміє відсутність у одній з мов найменувань того чи іншого поняття.

Це означає, що в інших мовах немає подібних однослівних словникових еквівалентів для їх передачі (*dingo, corroboree, bandicoot*) [37, с. 15].

Для заповнення даних лакун поселенці використовували слова зі своєї власної мови, які потім викликали асоціацію з новою реальністю. Проте, не всі явища можна було пояснити за допомогою наявних нових слів. Для цього поселенці почали запозичувати слова з мови аборигенів для позначення нових понять. Саме запозичення та запровадження слів з рідної мови поселенців стали основними способами формування AuE [49, с. 92].

А. А. Анахаєва у своїй статті говорить про те, що англійська мова на всій території Австралії різна. Це означає, що AuE має свої особливості та відзнаки, а значить місцеві діалекти [2, с. 34].

Але все ж таки, однією з найважливіших ознак і властивостей національного варіанту є суспільна функція сьогодення, що виконується в

самостійному національному колективі: навчання у школі, використання на радіо та телебаченні, у кіно, театрі, застосування у виданні газет, журналів, книг тощо. д. [Анахаєва 2011: 7].

Не зважаючи на те, що AuE досить різноманітний, більшість австралійського словникового складу все ж таки збігається з британським.

Отже, формування австралійського варіанта відбувалося під впливом наступних факторів:

1) колонізація Австралії;

2) численна взаємодія європейців із корінним населенням;

3) переселення представників різних національностей у різні періоди становлення життя континенту [35, с. 17]. Однією з найважливіших ознак австралійського варіанту в Global English є суспільна функція сьогодення, що виконується в самостійному національному колективі: навчання у школі, використання на радіо та телебаченні, у кіно, театрі, застосування у виданні газет, журналів, книг тощо.

1.3 Диференційні особливості австралійського варіанта англійської мови

З праць Г. В. Лашкова [26, с. 12], можемо прийти до висновку, що австралійська англійська має певні риси, що відрізняють її від британського варіанта на всіх рівнях мови.

Історія нам повідомляє, що колись до Австралії з'їжджалися різні лани населення Європи, але бандитів, жінок легкої поведінки, каторжників-втікачів, бідняків була більша частина. Саме це стало причиною того, що в більшій частині австралійських слів відчувається відлуння кокні.

Згідно з історичними даними, ув'язнені завозилися до австралійських колоній переважно з Ірландії. Відмінні риси австралійського варіанта англійської мови відображаються в величезній кількості запозичень з мововжитків, які населяли територію до нових народів. Багато з них

позначають певні реалії: місцевих тварин, рослини, погодні умови, соціальні відносини, нові галузі, а також умови праці [14, с. 32].

Проте регіональні відмінності в AuE виражені дуже слабо. Варіювання в даному варіанті обумовлено лише фактором соціального, а чи не географічного становища. Найбільш видимий поділ відбувається на мову міста та мову сільської місцевості [1, с. 143].

Сучасний мовознавець Д. Кристал стверджує, що «нині у вимові австралійців можна почути носові звуки, характерні для лондонського кокні, а також провінційний ірландський акцент» [20, с. 67].

Тим не менш, у мові існує поділ AuE на три групи згідно фонологічних характеристик. Вперше це розмежування було запропоновано А. Мітчеллом та А. Делбріджем у своїй монографії «The Pronunciation of English in Australian» [72, с. 30].

За оцінками лінгвістів, третина населення Австралії говорить на «широкому» діалекті – «*Broad Australian*» (виражений відступ від стандартної англійської мови у фонетиці, словниковому запасі та граматиці). Трохи більше половини використовують загальноприйнятую австралійську – «*General Australian*» (загальний діалект, яким говорить більшість населення), і лише десята частина говорять «освіченій», «культивованій» австралійській – «*Cultivated Australian*».

З того часу запропонована класифікація стала традиційною та не заперечувалась в австралістиці. Всі ці зміни спостерігаються як у межах одного міста чи села, так і в одній родині. У більшості випадків це не є ускладненням під час комунікації, а є критерієм визначення соціального статусу [1, с. 143].

Свого часу мова деяких людей, які говорять на «*Cultivated Australian*», сприймається як мова, яка імітує мову освіченого населення південних районів Великобританії. Цей діалект сприймається такими, що говорять на інших діалектах, як «штучний», неприродний, манірний і не має виражених

фонологічних особливостей. «*Broad Australian*» сприймається як «*Australian twang*».

Цей діалект зазвичай використовується у фільмах та телепередачах про Австралію, створених за її межами. Саме цей діалект отримав неофіційну назву «страйн» (англ. *strine*). А людей, які говорять на ньому, австралійці називають «окери» (англ. *ocker*). До основних особливостей діалекту слід зарахувати:

- 1) [ei] – перший звук наближається до нейтрального голосного;
- 2) [a] в [ai] – вимовляється ширше, ніж у традиційній англійській;
- 3) [a] – вимовляється ширше, більш висунуто вперед;
- 4) [i] – майже не зустрічається без поєднань з іншими звуками, утворюючи при цьому дифтонги.

«*General Australian*» поєднує у собі кілька діалектів і не має особливо виражених рис. Нею говорить більшість населення. Даний діалект не має виражених відмінних характеристик [27, с.73].

Якщо розглянути узагальнено специфічні фонетичні AuE, можна виділити спеціальний англійський діалект «*Cockney*» разом з англійською мовою ірландських ув'язнених, які були вивезені на територію Австралії.

До основних особливостей даного діалекту можна віднести:

- 1) [a:] прагне до довгого [i:];
- 2) [ei] перетворюється на [ai] (слово «платити» – *pay* звучить як «пиріг» – *pie*);
- 3) [r] випадає після голосних, але потім той самий звук вставляється між словами, якщо перше починається, а друге закінчується на голосний звук [Жукова 2008: 6-7].

Однак, згідно з дослідженнями в галузі вимови, AuE все ж відрізняється порівняльною однорідністю. Багато дослідників вважають, що у Австралії немає місцевих діалектів. У своїй роботі Дж. Тернер пише: «Примітна

однорідність AuE. Практично неможливо знайти географічний регіон, де мовні відмінності були б такі малі» [72, с.121].

Щодо фонетичних відмінностей AuE з BrE, то серед них особливо виділяють:

- 1) опущення у промови спіранта [h] та його оказіональне вживання в позиціях, де він зайвий;
- 2) поява [r] у таких ітервокальних позиціях, де це не викликається необхідністю (I saw – r – er);
- 3) вимова дифтонга у слові «*hore*» майже як дифтонг у слові «*cow*»;
- 4) відносно слабка робота губного артикулятора (під час розмови австралієць практично не відкриває рота та зберігає небо в опущеному положенні);
- 5) більш короткі та більш закриті звуки;
- 6) тенденція до більш частого виділення ударних складів;
- 7) уповільнений темп мови (ритм виразніший і статечний);
- 8) “*uptalk*” – використання висхідного тону в ствердних і описові висловлювання [16, с. 352-355].

Цікавим є саме той факт, що відмінною рисою австралійців вважається інтонація, а саме підвищення рівня голосу наприкінці фраз оповідального характеру, тобто використання висхідного термінального тону [55, с. 297].

Вищезгаданий тон може бути використаний для оцінки задоволеності результату розмови. Однак деякі лінгвісти стверджують, що вжитий на початку фрази висхідний тон може бути знаком встановлення контакту, а також виявлення схожості інтересів та цілей співрозмовників [60, с. 27-29].

Варто зазначити, що австралійська мова іноді служить для створення гумористичного ефекту, що відображається в наведених нижче прикладах:

- 1) «*Did you come here to die?*» Що означає: *Did you come here today?* – «Ви приходили сюди сьогодні?»;

2) «*Knife a samich?*» Що означає: «*Can I have a sandwich?*» - «Можна мені сендвіч?»;

3) «*I'll gechawun in a sec.*» Що означає: «*I'll get you one in a sec.*» - «Один момент»;

4) «*Emma chisit?*» Що означає: *How much is it?* – «Скільки це коштує?»;

5) «*Attlebee aitninee.*» Що означає: «*That'll be eight ninety.*» – «З Вас 8 доларів 90 центів» [1, с.143].

Виходячи з наведених вище прикладів, необхідно відзначити порушення граматики у порівнянні з BrE. У другому прикладі ми бачимо неправильну побудову речення. У цьому питанні відсутнє допоміжне дієслово «*can*». Це означає, що слово «*knife*» використовується як значеннєвий, так і допоміжний. іменник «*a samich*» є австралійським варіантом англійського іменника «*a sandwich*».

У таких прикладах використовується корінні австралійські слова, такі як *gechawun, attlebee, aitninee* [1, с.145].

Деякі вчені виділяють «модифікований різновид австралійського варіанта англійської мови». Вона визначається у словнику AuE Маккворі як «така вимова в австралійській англійській, в якій австралійці прагнуть імітувати промову британського вищого суспільства та яке розглядається як афектоване та неприйнятне («*that pronunciation of A (Australian) E (English) which seeks to imitation British upper class speech, usually considered affected and unacceptable*») [26, с. 73-74].

У своїй роботі В. В. Ощепкова згадує про окремий варіант австралійської мови, називаючи її етнолектом. Це особливий варіант мови людей, для яких англійська мова не є рідною, яка з'явилася завдяки великій притоці іммігрантів, які прибувають із різних країн за час розвитку Австралії. Іноді така мова сприймається як іноземна або «надто британська» [28, с. 34].

Однак AuE містить багато слів та висловів, що виникли на місцевому ґрунті [20, с. 68].

Це означає, що завдяки змішанню різних діалектів та запозичення мов австралійських аборигенів призвели до появи австралізмів. Безсумнівно, варто згадати про особливості AuE в області граматики. Тим не менш, граматична система австралійського варіанта практично не відрізняється від системи британського варіанту.

Однак австралознавці Дж. Тернер і Р. Уолш все ж таки виділяють деякі граматичні особливості AuE, у яких бачать тенденції розвитку нових граматичних норм. Виділяють такі розбіжності:

- 1) розбіжності у системі іменних форм, що з категорією чисел;
- 2) розбіжність зокрема вживання окремих граматичних форм (одиниць);

На думку Г. В. Орлова: «Розбіжність у системі іменних форм носить одиничний характер і стосується категорії числа деяких імен іменників» [24, с. 151].

Так, в AmE слово «data» (в од.ч. «datum») в AuE узгоджується з дієсловом- присудком або в однині або у множині:

The data is ready for processing [103, с.175].

The data don't all point in the same direction [103, с.175].

Проте значні розбіжності стосуються прийменників та прийменників прислівників. Як і в AmE, прийменники *around, round та about* у значеннях «у всіх напрямках», «в одному напрямку», «приблизно», в AuE використовують як синоніми:

The cars raced around/round the block [103, с. 179].

We'll arrive around/about/round midnight [103, с. 175].

Так, AuE включає деякі відмінності від BrE у вживанні часів. Наприклад:

1) «*Have you eaten yet?*» (брит.) та «*Did you eat yet?*» (Австрал.) – у значенні: «Ти вже поїв?»;

2) «*Hi*» (брит.) та «*G'day mate*» (Австрал.) – У значенні: «Привіт»;

3) «*How are you?*»(брит.) та «*How ya going?*» (австрал.) – у значенні: «Як справи?».

4) «*That's OK.*» (брум.) та «*No worries.*» (Австрал.) – у значенні: «Не турбуйтеся».

5) «*Did you eat yet? Are you hungry?*» I asked him [60, с. 87].

6) «*G'day mate, do you want something to eat?*» asked Gavin [99, с. 223].

7) «*G'day, Beth. How ya going?*» She was laying out trays of pastries in the glass display counter [63, с. 34].

8) «*No worries, mate. You go get your ice-cream. I'll look after her*» [75, с. 18]

Так, дієслово *to shear* (стригти овець) в AuE має форми *shear – shore –shore* (на відміну від *shear –sheared – sheared* у BrE та AmE) [7, с. 157]. Слід зазначити, що AuE мови має різні варіації в **орфографії** під впливом BrE та AmE.

Серед них можна виділити:

1) іменники латинського та французького походження, що закінчуються на **-our** (*colour, honour, valour*) зберігають своє написання, за винятком написання у слові «*Labor*» у назві лейбористської партії: «*The Australian Labor Party*», «*The Democratic Labor Party*» (хоча «*The Labour Party*» у Великій Британії);

2) у написанні дієслівного суфікса **-ise** (*-ize*) австралійці вважають за краще вживати **-ise**: *finalise, unrecognise, naturalisation*;

3) цифри, що зустрічаються у тексті від 1 до 99, завжди пишуться словами (*one, twenty, ninety two*), а понад 99 – лише цифрами;

4) для написання дати у повному варіанті слід написання: *11 May 1898* (без розділових знаків); для написання в скороченому варіанті: *on the 27 April* або *on the 25th of April* [24, с. 156-157].

Першими каторжниками були жителі Англії, отже, це не могло не вплинути на становлення національно-культурної особливості AuE. Тим не

менш, завдяки своєрідності природи, економіки, політичного устрою Австралії у словниковому складі BrE та AuE з'явилися суттєві розбіжності.

Найбільш яскраво виражені відмінності спостерігаються у прояві культури: назв страв, установ тощо. Так, у BrE для позначення коров'ячого молока використовують слово *milk*, а в AuE прийнято використовувати *cow juice* (*cow* – корова, *juice* – сік). Це означає, що питання: «Чи не хочете ви трохи молока?» у BrE звучатиме як: «*Would you like some milk?*», а AuE як: «*Would you like some cow juice?*».

«*I'am not much on cow juice,*» he said. «*We lived on a ranch when I was small, you know, used to keep a few milkers, got ours fresh from the cow...*» [75, с.107].

Для позначення парасольки як BrE, і AuE використовують слово *umbrella*, проте в AuE також використовують слово – *storm-stick* (*storm* – буря, *stick* –палиця). Це означає, що в BrE речення: «Не забудьте вашу парасольку» звучатиме як: «*Don't forget your umbrella*», а AuE може звучати як: «*Don't forget your storm-stick*» [96].

Дані вирази з'явилися відносно недавно, але вже зробили внесок у лексику AuE. У BrE та AuE існують слова *paraffin* та *kerosene*, проте перше використовується в англійській англійськи, а друге – в австралійській. В цьому і тому випадках відомі слова *cinema* і *picture*, проте фраза «*пйти в кіно*» у BrE буде як *to go to the cinema*, а AuE як *to go to the picture* [5, с.113].

«*This is the wick, it sucks up the kerosene, and only its tip sticks out*» [55, с. 66].

«*Mam...Mam... Can I go to the pictures, Mam?*» [61, с. 279].

До того ж, австралійський акцент досить відрізняється від британського. Тим, що слово *day* звучить як *die*, а *buy* звучить як *boy*, *daylight* як *die-loyt* [28, с. 52].

Тим не менш, через процвітання місцевого сленгу та нетипових австралійських зворотів у мові, під час розмови австралієць та британець

можуть зовсім не зрозуміти одне одного. Якщо австралієць скаже: *Good on yer!*, то британець, то британець відповість: *Good on me what?* На запитання австралійця: «*How're you going?*», британець поставить зустрічне питання: «*How am I going where?*» [1, с.145].

Проте окремі слова, характерні для британської діяльності поступово виходять із словникового складу AuE. Надалі ця лексика замінюється найбільш підходящою для особливих специфічних умов Австралії.

ВИСНОВОК ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ

Розглянувши характеристики австралійської англійської мови, доходимо висновку, що основна англійська мова суттєво змінилася в міру формування нових етнічних груп під час британської колоніальної експансії. На становлення національних варіантів англійської мови найбільш вплинули такі фактори етногенезу як: етнокультурний склад популяції, взаємопроникнення культур і мов, природні умови.

Австралійська англійська з'явилася внаслідок злиття та еволюції просторіччя, діалектів та жаргонів, на яких говорили перші білі поселенці. За оцінками лінгвістів, третина населення Австралії говорить на «широкому» діалекті – «*Broad Australian*». Трохи більше половини використовують загальноприйнятту австралійську – «*General Australian*», і лише десята частина говорять на «освіченій», «культивованій» австралійській – «*Cultivated Australian*».

Щодо фонетичних відмінностей AuE від BrE, то серед них особливо виділяють:

- 1) опущення у промови спіранта [h] та його okazіональне вживання в позиціях, де він зайвий;
- 2) вимова дифтонга у слові «*hope*» майже як дифтонг у слові «*cow*»;
- 3) більш короткі та більш закриті звуки;

Отже, з наведеного вище матеріалу випливає, що AuE дуже різноманітна, поєднує у собі риси різних варіантів (BrE, AmE, IrE тощо) та має ряд особливостей, які відбиваються як у фонетиці, так і в граматиці. Австралійські особливості присутні в найважливіших областях діяльності австралійця (флора та фауна, тваринництво, ландшафт, виробництво).

РОЗДІЛ 2. ФОНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АВСТРАЛІЙСЬКОГО ВАРІАНТА НА МАТЕРІАЛІ МАС-МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ

2.0 Вступні зауваження

У другому розділі магістерської роботи звернено увагу на фонетичні особливості австралійського варіанта на матеріалі мас-медійного дискурсу. Порівнявши обидва варіанти англійської мови на рівні лексико-семантичних явищ видно, що словниковий склад мов в основному збігається, але є й розбіжності, які найбільше виявляються у сферах, які є одними з найважливіших і актуальних для австралійського населення. Крім того відмінності виявляються у професійних термінах і назвах рослин та тварин, природних феноменів і назвах ландшафтів, які відсутні в британському варіанті англійської.

Зіставляючи австралійський і англійський варіанти англійської, вчені помітили, що найбільші розбіжності виявляються у невимушеній мовленні повсякденного побутового спілкування, у сфері фонетичного ладу і словникового складу двох варіантів англійської. Граматичні відмінності нечисленні. Вивчення у сфері вимови австралійського варіанта англійської показали, що він відрізняється порівняльною однорідністю.

2.1 Норма та діалект в австралійському варіанті англійської мови

Порівнявши обидва варіанти англійської мови на рівні лексико-семантичних явищ бачимо, що більша частина австралійського словника має збіги зі словником британської мови. Але це відносний збіг.

При порівнянні лексико-семантичної системи австралійського варіанту з британським приходимо до думки, що:

- 1) слово збігається в обох варіантах;
- 2) слово є в обох випадках, але різне;
 - а) семантично;
 - б) емоційне забарвлення;
 - в) функціонально-стилістично;
 - г) у частоті вживання;

3) слово збереглося у версії для Великобританії, але зникло з версії для Австралії;

4) це слово збереглося в австралійській версії, але більше не використовується у Великій Британії;

5) слово з'явилося в австралійській версії. На основі словотвірних елементів і словотвірних за англійськими моделями, або елементів змішаного походження. Запозичення відбувається:

I. з мови австралійських аборигенів;

II. з інших європейських мов;

III. з інших варіантів англійської мови. Вони були створені штучно. [11, с. 53]

На фоні слів, які не зазнали змін і мають збіги в обох мовах наприклад *week, black, time, yesterday, little, eat*, тощо, чітко виділяються слова, які зазнали перетворень. Так, у великій групі слів виявляються семантичні зрушення, і з'являються лексико-семантичні варіанти, які не мають аналогів у британській англійській. Слова зі схожим значенням в англійських тлумачних словниках позначаються як австралізми. До них відносяться: *show* – «шахта,

родовище»; *to hat* – «працювати в поодиноці, особливо про золотошукачів»; тощо.

Складніша ситуація виникає, коли співвідношення суб'єкта і логіки змінюється в межах одного значення слова. Наприклад, в обох варіантах відомі слова *premier* і *prime minister*, але для британців вони є синонімами, а для австралійців між цими словами є важливі семантичні відмінності: *prime minister* – «прем'єр-міністр федерального уряду». Тоді як *premier* – це «прем'єр-міністр уряду штату». Проте в Австралії та Англії ми часто маємо слова для явищ, які навіть не належать до одного роду, наприклад *oak*, *bear* (*koala*), *cod*, *bream*, і т.п. [15, с. 39].

Цікаво, що слова, відомі в обох варіантах англійської мови, мають різні частоти в кожному. Наприклад, як у британському, так і в австралійському варіантах англійської мови є слова «*paraffin*» і «*kerosene*», але якщо перше буде вживатися у Британії, то друге у Австралії. В британському та австралійському варіантах звісні слова *cinema* і *pictures*, але коли англієць хоче піти в кіно, він скаже «*to go to the cinema*», а носій австралійської – «*to go to the pictures*».

Причиною зростання лексико-семантичних відмінностей також був процес вилучення деяких слів з австралійської версії англійської лексики та доповнення їх лексичними одиницями, які не мали відповідних слів в англійській версії. Так, деякі слова, пов'язані з особливостями сільського життя та англійської сільської місцевості, більше не вживаються. Наприклад: *glade* – «поляна», *glen* – «лощина», *field* – «поле», *wood* – «ліс» і т. п. Причиною може бути як помітна різниця в природних умовах Австралії, так і той факт, що це була мова перших білих поселенців Австралії.

Немало слів було взято з мов аборигенів для позначення нових об'єктів і явищ, які були унікальними для Австралії. Серед назв тварин можемо навести такі приклади як: *kangaroo*, *wombat* – тварини; *cockatoo*, *cassowary*, *emu*,

budgerigar – серед птахів; *gum, karri, jarrah* - назви різновидів евкаліпта; *corroboree* - ритуальне свято і багато іншого.

Більшість віщезгаданих стосуються безеквівалентної лексики, але в інших мовах ці слова використовуються як своєрідна термінологія, де вони мають набагато складніші семантичні структури. Так, слово *sockatoo*, крім назви птаха, має значення «дрібний фермер», в слензі «той, хто стоїть на шухері» та інші. [8, с. 114].

Якщо говорити про запозичення з американського варіанту, то встановити факт таких запозичень значно важче. Прийнято вважати, що слова як *prospector* – «золотошукач», *squatter* – «людина, яка незаконно захопила ділянку землі» прийшли до австралійського варіанту з американського.

Для австралійської лексики характерна значна кількість скорочень, що вказує на особливу активність цього методу поповнення словникового запасу. Наприклад: *abo* – «тубілець», *uni* – «університет», *speedo* – «спідометр». [17, с. 136].

Мова носіїв австралійського населення переповнена ідіоматичними виразами і сленгом. Австралійський сленг має **чотири основні джерела** сленгу, які сформувалися в результаті розвитку власне австралійської версії англійської мови: мови аборигенів, рідна мова білих іммігрантів, наслідки змішування мов у результаті міграції населення.

Невеликі регіональні відмінності в лексичному складі австралійських мов пов'язані з найширшими уявленнями про культуру. Наприклад: *варено-копчена свиняча ковбаса, яка називається «fritz»* у шт. Південної Австралія, іменується «*devon*» у шт. Новий Південний Уельс, «*Belgium sausage*» на о. Тасманія, «*Empire sausage*» в м. Ньюкасл, «*rolony*» у шт. Західна Австралія, «*Windsor sausage*» у шт. Квінсленд, і «*German sausage*» або «*Strasburg*» у шт. Вікторія.

Поширені скорочення, наприклад: *документація* – *doco*, *перекур* – *smoko*, *футбол* – *footie* і т.д. Дехто з дослідників австралійської англійської кажуть на

неї «живий музей», адже саме в цьому варіанті найбільше зустрічаються регіоналізми 18 і 19 ст., наприклад:

- з Ірландії: *dust-up* – «бійка», *tootsy* (<- *foot*) – «нога» (дитяча вимова), *corker* – «приголомшливий примірник» (про людину або речі);
- з Шотландії: *billy* (<- *bally*) – «відро з-під молока»;
- з Вустера: *larrikin* – «хуліган; хуліганство»;
- з Кента: *clobber* (<- *clubbered up*) – «виряджений»;
- з англійської взагалі: *tucker* – «їжа; [шкільна] їдальня».

Фольклор надав цим краям певної містичності. До таких виразів належать: *shark biscuits* «Акуляче печиво» - серфінгіст-новачок; *wouldn't shout if a shark bit her* – «не закричить, навіть якщо акула вкусить» – опис скупієї людини, яка не бажає пригостити своїм колегам алкоголем [18, с. 62].

Недавні австраліанізми: *hoop* – «хуліган»; *a dag* – «ексцентричний, забавна людина; неохайно одягнена людина»; *a rort, to rort* – «галаслива вечірка; шахраювати»; *shonky* – «незаконний, лівий, ненадійний».

Поширений римований сленг – «спадщина» переселенців-кокні, наприклад «Порцелянова тарілка» – *china plate* -> «гарний друг» - *good mate*, «давайте подивимося» – *have a look* -> «давайте капітана Кука» – *have a captain Cook*.

Варіанти австралійської англійської мови мають власні ідіоми. Наприклад, «внизу під [екватором]» – *Down Under* - Австралія і Нова Зеландія, і окремі слова, наприклад: *sheila* – «жінка» від ірл. «*Sheila*» - поширене жіноче ім'я в Ірландії, *bloke* – «чоловік». Вираз *fair dinkum* – «що завгодно, автентичний і оригінальний» відображає той самий вислів, який раніше існував у лінкольнширському діалекті, від якого він походить своєю етимологією [12, с. 87].

Виходячи з дослідження, відмінності можна знайти не лише в областях, найбільш важливих і актуальних для австралійців, але також у термінології та

назвах рослин і тварин, природних явищ і ландшафтів, яких немає у Великобританії.

2.2 Фонетичні особливості австралійського варіанта англійської мови

У своєму історичному розвитку англійська фонетична система виступає як цілісна одиниця – макросистема, яка існує у вигляді мікросистеми національного варіанту [7, с.15].

Вивчення вимови в її нормативному вимірі необхідне для кращого розуміння закономірностей розвитку мови, природи вимовних норм і визначення форм динаміки в мові, має відношення як до теорії мови, так і до вирішення прикладних завдань лінгвістики [26, с. 36].

Найбільш докладний опис різних типів вимови в англійській мові зробив професор Дж. Уеллс. у 1981 році.

У своїй монографії «Accents of English» професор так визначає типи вимови: «Будь-який тип вимови можна визначити як сукупність особливостей вимови мовця і, у більш загальному значенні, вимови соціальної групи, до якої він належить» [17, с.1].

Автор звертається до вимовних, інтонаційних, ритмічних особливостей окремих голосних і приголосних звуків. [17, с. 1].

Важливо враховувати сегментний рівень, щоб розрізняти різні типи вимови однієї багатонаціональної мови [4, с.52]. На цьому рівні Д. Аберкромбі розрізняє 4 групи::

- 1) ціле тіло (відмінності в запасі фонем);
- 2) структурний (фонотактичний);
- 3) лексична дистрибуція (відмінності в розподілі фонем усередині слова);
- 4) реалізація (породження алофону/розбіжності у вимові).

Серед цих особливостей до фонологічних аспектів опису фонетичних типів та їх реалізації у фонетиці належать системи дистрибуцій, структури та лексичні параметри. Згідно з деякими фонетиками [13, с.51], ці параметри організовані ієрархічно при визначенні фонологічної специфіки даного варіанту вимови.

Ми вибрали наведену вище систему параметрів, розроблену Д. Аберкромбі, щоб описати сегментальні характеристики австралійських типів вимови. (AusE).

По-перше, врахуємо його статус. Вперше австралійська вимова як тип вимови досліджувалася у працях А. Мітчеллі А. Делбрідж [15, с.32]. Саме вони виділили такі типи вимови: *General, Cultivated, Broad*. Найбільшу увагу приділяють здебільшого голосним звукам /eɪ/, /ɪ /, /aɪ/, /ɔʊ/, /aʊ/, /ʊ/ [5, с. 112].

Метою нашого дослідження є австралійський стандарт вимови, у якому *Cultivated Australian* та *General Australian* відрізняються [10, с. 2]. Ми організовуємо дані Австралійського наукового дослідження вимови [90, с.17] відповідно до набору параметрів, обраних для опису цього типу вимови.

1. Фонетичні особливості варіантів вимови проявляються в специфічних флексіях фонем при утворенні ієрархічно великих одиниць, обмеженнях сполучень і вживанні фонем у великих структурах.

2. Систематичні відмінності виникають, коли різна кількість фонологічних опозицій і різна кількість фонем працюють у різних фонетичних варіантах.

3. Лексичні особливості розподілу охоплюють розподіл фонем у словах.

Як дивергентну рису за лексико-дистрибуційним параметром констатуємо більш інтенсивну дію тенденції централізації ненаголошених голосних в AusE [17, с. 601].

Фонема /a:/, навпаки, виявляє звуження своєї дистрибуції в AusE на відміну від RP: /a:/ практично не вимовляється перед двома приголосними у

словах на зразок *plant, ask, dance*, де замість неї вживається /æ/, подібно до загальноамериканського вимовного типу (GenAm) [8, с.72].

Найбільше відмінностей між AusE та RP виявляються в підсистемах дифтонгу та довгих голосних [12, с.90]. Серед них:

а) закриті дифтонги: /eɪ / → / aɪ /, наприклад *same* /seɪm/ → / saɪm/; /aɪ / → / oɪ /, наприклад *time* /taɪm/ → / toɪm/;

б) центруючі дифтонги /ɪə/, /eə/, /ʊə/ в AusE відповідником є одноголосний варіант, у якому ковзання практично не вимовляється.: *here* /hi:/, *clear* /kli:/;

в) довгі голосні RP /i:/ та /u:/ виявляють дифтонгізовану вимову в AusE: RP /i:/ → AusE /əɪ/, наприклад *tea* /teɪ /; RP /u:/ → AusE /əʊ /, наприклад *too* /təʊ/. [5, с.112].

4. Різниця реалізації— це фонетична різниця в рівні виробництва алофонів для голосних і приголосних фонем.

В AusE короткі монофтонги переднього ряду /ɪ/, /e/ та /ʊ/ реалізуються у вигляді своїх більш закритих алофонів [10, с. 3]. Наприклад, *dress, bed, head* /dræɪs/, /bæɪd/, /hæɪd/.

Відсутність так званих glottal stop як позиційних варіантів фонем /t/ у таких словах, як *buttons, flatten* тощо. [10, с. 6].

2.3 Фонологічні особливості австралійського варіанта англійської мови

Австралійські лінгвісти А. Мітчелл і А. Делбрідж, зробили значний внесок у дослідження в галузі австралійської вимови. Вони виявили такі положення:

1) Австралійська версія англійської є так званою «міською» мовою, і перші іммігранти, які розмовляли цією мовою, були переважно з міських районів;

2) мова робітничого класу, мова здебільшого неосвічених і бідних людей;

Дослідники приходять до висновку, що всі ці форми мови було привезено до Австралії, і австралійський варіант є узагальненням усіх мовних особливостей імпортованих діалектів.

У своїй роботі Дж. Тернер пише: «Примітна однорідність австралійської англійської. Практично неможливо знайти географічний регіон, де мовні відмінності були б такі малі. [17, с. 121].

В даний час в австралійському варіанті англійської мови виділяють три варіації вимови: загальний (General), культивованій (Cultivated) та просторовий (Broad).

Ці варіації немає певного географічного становища, вони мають чітко виділених культурних обмежень між верствами населення. Такі варіації у вимові можна спостерігати в межах одного міста або навіть однієї сім'ї. Найбільш характерною для Австралії варіацією є загальна (General), на ній говорить більше половини населення, у тому числі члени парламенту, викладачі шкіл та інших навчальних закладів.

На думку багатьох дослідників всі три типи австралійської вимови обумовлені функціонально-стилістичними причинами, і що, по крайнього заходу, 30% носіїв мови мають усіма трьома типами і можуть, залежно від ситуації спілкування, змінювати тип вимови.

Незважаючи на те, що існують різницю між трьома варіаціями австралійської мови, вони утворюють єдину систему, яка відрізняється від британського стандарту вимови.

Найбільш різка відмінність у просторічного варіанта (Broad), а найближче до нього – культивованій (Cultivated). Деякі дослідники висунули гіпотезу про те, що первинною для Австралії формою вимови є саме просторічна форма – результат злиття та еволюції просторіччя, діалектів і жаргонів, на яких говорили перші білі поселенці Австралії. Broad і особливо

Cultivated виникли як «престижніші» форми шляхом згладжування особливостей просторіччя і зближення з британським варіантом англійської мови. [9, с. 72]

Порівняльний аналіз голосних австралійського та англійського варіанта англійської мови показує, що загальна кількість голосних фонем в обох варіантах англійської мови однакова.

У фонематичній системі австралійської англійської мови 12 простих голосних, 8 дифтонгів та 24 приголосних, що загалом збігається з британським варіантом англійської мови. Щодо австралійських приголосних суттєвих особливостей не відзначено.

Проте розбіжності у системі гласних значні і мають характер системного зсуву. Відмінності у вимові австралійського (AuE) та британського (RP) варіантів

Дифтонги:

1.) В RP [i:] и [u:] are heard as diphthongs [əɪ] and [əʊ], respectively.

RP [eɪ] змінюється на [aɪ].

Наприклад: g'day [gədaɪ].

3.) RP [əʊ] змінюється на [ɔɪ] or [eɪ].

4.) RP [aɪ] is змінюється на [ɔɪ].

Наприклад: bright [brɔɪt].

5.) RP [aʊ] змінюється на [æ].

Наприклад: cow [kæʊ].

6.) Голосна [ə] в безударному складі часто змінюється на [ɪ].

Наприклад: hospital [hɒspətɪl].

7.) Голосні, що стоять поруч із носовим приголосним мають більш виражену вимову носового звуку, ніж у RP.

Голосні переднього ряду:

1) В AuE воліють використовувати [e] замість [i] на початку слова.

Наприклад: economics [ˈekə/nəmtɪks].

2) В AuE використовується дифтонг [aɪ] замість [i:] у словах, що закінчуються – *ine*. Наприклад: *crinoline* [/krɪnəlain].

3) Використання AuE [ə] замість [ɪ]:

a) Іменники у множині, форма яких закінчується на – *es*.

Наприклад: *boxes* [/bɒksəz].

b) У формах дієслів третьої особи однини. Наприклад: *dances* [/dɑnsəz].

c) Прекрасною мірою прикметників. Наприклад: *darkest* [/dɑ:kəst].

d) У суфіксах *-ate, -ess, -est, -et, -less, -let, -ness*. Наприклад: *booklet* [/bʊklət].

e) У різних позиціях слова, де вимовляється *i*. Наприклад: *artist* [/ɑ:təst].

f) У префіксах *be-, de-, e-, pre-, se-*.

Наприклад: *begin* [bɪ(ə)gɪn] g) у словах, що закінчуються на – *у*.

Наприклад: *ready* [/rɛdɪ].

4.) Фонема [ɛ] в AuE ближче до [e] в RP, і вимагає вимовлення [ɪ].

Наприклад: *head* [hɛɪd].

5.) Фонема [æ] в RP перетворюється на [e].

Наприклад: *hand* [hend].

6.) Фонема [a] у RP з'являється лише як перший звук у дифтонгу [aɪ].

7.) Фонема [ɑ:] використовується як монофтонг, наприклад *father, park* і як перший звук дифтонгів [aɪ] and [aʊ].

8.) Фонема [ʌ] перетворюється на дифтонг [ʌɪ].

Наприклад: *result* [rɪ/zʌlt] Голосні середнього ряду. Фонема [ɜ:]. Звук [ɜ:] більш закритий та згублений, ніж у RP.

Тому, австралійці чують *bad* замість *bird*, *had* замість *heard*.

Голосні заднього ряду:

1.) Фонема [ɔ:] в AuE замінюється на [ɒ] перед [r] Наприклад: *oral* [/ɔrəl], *floral* [/flɔrəl].

2.) Фонема [u] в AuE є делябілізованою, тому вимовляється як [ə] замість [u]. Наприклад: *book* [bək].

3) Фонема [u:] в AuE може вимовлятися як [au] або [əu].

Чистого звуку [u:] практично немає.

Наприклад: school [skəʊl].

Особливості приголосних звуків:

1) Звук [h] на початку слова не вимовляється.

2) Звук [j] не використовується, він змінюється на [ʃ].

3) Звук [t] вимовляється з подихом настільки, що він перетворюється на [ʈ].

Крім відмінностей у вимові звуків, носії AuE схильні до скорочень та пропусків звуків. Іноді це може призвести до помилок у сенсі висловлювання. Відмінності у вимові можна проілюструвати такими прикладами. (Див. дод. 1)

Загальна тенденція зсуву визначається як рух у бік більш закритих та передніх звуків.

У дифтонга існує тенденція до монофтонгізації. Ритм в австралійській мові вважається більш рівним через більш виразне, ніж у британському варіанті, виголошення ненаголошених голосних і дифтонгів, а також через зменшення контрасту між ударними та ненаголошеними складами.

Для інтонації австралійського варіанту також є характерним менш різке підвищення та зниження тону в межах висловлювання, тому інтонація британського варіанта є більш живою та емоційною, порівняно з більш рівною та монотонною австралійською.

Було запропоновано безліч теорій, які пояснюють, чому носії GAus говорять повільно та менш емоційно, ніж носії RP. Прихильники однієї з таких теорій висловлюють припущення, що на інтонацію та темп мовлення носіїв GAus вплинули мови австралійських аборигенів.

Проте культурний рівень австралійських аборигенів був надто низьким, щоб значно вплинути на культуру та мову білих поселенців. Порівняно коротка історія відносин між поселенцями та аборигенами дозволяє

припустити, що мова аборигенів не могла істотно вплинути на мовлення поселенців [30, с.78].

Свою роль у розподілі мов аборигенів та поселенців також відіграла політика сегрегації, що була проведена білим населенням з моменту колонізації. Деякі дослідники вважають, що кліматичні умови можуть впливати на темп мовлення та інтонацію носіїв мови. Наприклад, люди, що живуть у холодному кліматі, схильні до більш інтенсивної артикуляції на відміну від людей, які живуть у теплому або жаркому кліматі [34, с. 67].

Також є відмінності в розстановці наголосу в реченнях. Носії GAus уникають численних ненаголошених складів у проміжку між двома ударами. Виникає вторинний наголос або ненаголошене у RP слово стає ударним у GAus.

В результаті число ударних складів в австралійському варіанті, як правило, більше, ніж у британському. Особливістю артикуляційної бази австралійської англійської мови вважається відносно слабка робота губ, що призводить до слабкішої лабіалізації австралійських звуків порівняно з британськими. Також, в австралійському варіанті існує частіше використання носового резонатора при виголошенні гласних (twang).

На основі аналізованого матеріалу можна зробити однозначний висновок – мова носія GAus монотонніша, темп мови уповільнений. Інтонаційні контури фраз переважно збігаються, але діапазон підвищення та зниження тону в межах висловлювання у носія GAus більш вузький, ніж у носія RP.

ВИСНОВОК ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ

Отже, порівнявши обидва варіанти англійської мови на рівні лексико-семантичних явищ можна дійти висновку, що більша частина

австралійського словника збігається зі словником британського варіанту. Але якщо порівняти лексико-семантичну систему австралійської англійської мови з британською виявляються наступні випадки, а саме: деякі слова збігаються в обох варіантах або навпаки, слова є в обох варіантах, але розрізняються. Вони можуть відрізнятися семантично, емоційно-експресивним забарвленням, функціонально-стилістично або у частотності та ін.

Тому ми спробували висвітлити ці особливості фонемного та фонетичного рівнів, які роблять австралійську версію англійської мови унікальною. AusE демонструє конвергенцію з RP за своїми систематичними та фонетичними властивостями. Голосні AusE дуже змінилися за останні 30 років. Як дифтонги, так і монофтонги набули нових ознак внаслідок зміни акценту артикуляції [16, с.54].

Австралійська англійська інтонація також характеризується меншою кількістю раптових підйомів і спадів тону у висловлюваннях, тому інтонація британського варіанта є більш живою та емоційною, порівняно з більш рівною та монотонною австралійською.

Не зважаючи на те, що інтонація є найменш вивченим компонентом фонетичної системи австралійського варіанта англійської, однак на основі аналізованого матеріалу можна зробити однозначний висновок – мова носія GAus монотонніша, темп мови уповільнений. Інтонаційні контури фраз переважно збігаються, але діапазон підвищення та зниження тону в межах висловлювання у носія GAus більш вузький, ніж у носія RP.

РОЗДІЛ 3. ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АВСТРАЛІЙСЬКОГО ВАРІАНТА НА МАТЕРІАЛІ МАС-МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ

3.0 Вступні зауваження

У третьому розділі магістерської роботи досліджено лексичні особливості австралійського варіанта англійської мови на матеріалі мас-медійного дискурсу. Матеріалом дослідження послужили тексти австралійських газет «The Australian» та «The Daily Telegraph».

Також розглянуто діалектизми, які відображають соціальний клас мовця, його освіту та міське чи сільське походження; сленгізми, які стали загальноживаними проявившись у сфері живої розмовної мови; запозичення, які поділяються на три групи: із мов австралійських аборигенів, з інших європейських мов та з інших варіантів англійської.

3.1 Лексико-семантичні особливості австралійського варіанта англійської мови: тематичні групи, класифікації, джерела походження

Дослідження та заселення земель англословними поселенцями супроводжувалося масовим винищенням корінного населення, що спричинило появу нової лексики, що відображає національно-культурну специфіку AuE.

До однієї з таких груп відносять лексику каторжників та злочинного світу. Відомо, що закони та покарання в Австралії були дуже суворими. Саме тому протягом багатьох століть складалася певна лексична ситуація, яка досі відбивається на лексиці AuE.

У мові дана лексика виражена в ідіомах і має прихований зміст, який зрозуміє не кожен.

Так, у своїй статті про сленг AuE, Ю. А. Горяїнова наводить конкретні приклади, що відображають специфічну лексику злочинного світу:

- 1) *a Botany Bay dozen* – покарання у вигляді двадцяти п'яти ударів батоном (ймовірно, за назвою в'язниці, де існувала дана міра покарання);
- 2) *Buckley's chance* – дуже слабка надія чи безнадійний випадок (ймовірно, від імені Вільяма Баклі, відомого австралійського в'язня);

3) *a red shirt* – так називали спину каторжника, змучену побоями;

4) *a Pinchgut* – в'язниця, де головним покаранням було позбавлення їжі;

5) *a canary* – одне з прізвиськ ув'язненого;

6) *a bolter* – втікач ('to bold' - зникати, швидко тікати);

7) *Old Dart* – Великобританія (словосполучення з'явилося в результаті зміни кореневого голосного в слові «dirt», щоб приховати відкриту ненависть ув'язнених до цієї країни);

8) *ticket-of-leave* – поселенець, який відбув термін ув'язнення [8, с.45].

With a soldier from some other unit whom I happened to meet, perhaps over an arak, who knows, we wandered the small city, saw the sights and quickly came to the conclusion that there was the usual «Buckley's chance» in the time available of marking contact with a couple of girls, getting on good terms, etc [93, с.47].

He stopped work on the outer defences and strengthened the inner forts at Dawes Point and Bennelong Point and created a new fort at Pinchgut which from then on was known as fort Denison [91, с.259].

He had gone to the Old Dart on a working holiday as a vet, only to find himself starting the Top Deck Tours bus company, which exploded from nothing to become a tourism leader in only a few years [85, с.34].

This ticket-of-leave could be applied for after a stipulated minimum period, varying according to the original sentence, and granted according to the convict's record of behavior during sentence [79, с.148].

Виділяють групу лексики, яка відображає життя золотошукачів у роки золотої лихоманки («gold rushes»), що не могло не стати національно-культурною специфікою лексики AuE.

Ю. А. Горяїнова визначає такі одиниці:

1) digger - золотошукач;

2) fossick - золотий зливоч;

3) to fossick – шукати, збирати золото;

4) speck – шукати золото на поверхні землі, а саме після дощу [8, с. 46].

«You mean for being a gold digger and helping anywhere?» [70, c.89].

The only aspect left to pick through in this fossick is the nature of the freshly jumbled mixture it ferments [77, c.103].

You had to fossick for it in the canyons or rubble, or frisk corpses [101, c.38].

Згодом стало зрозуміло, що Австралійський континент сприятливий для нової сільськогосподарської сфери – вівчарство.

З'являються такі слова та вирази як:

- 1) «sockatoo» – дрібний фермер;
- 2) «sheep-ho» – пастуший собака, що стереже овець;
- 3) «pen-mate» – людина, яка займається стрижкою овець;
- 4) «to ring» – випередити у стрижці овець інших стригальників стада;
- 5) «Jacky Howe» – жилет, який носили стригальники;
- 6) «bootlaces» – вузькі смужки м'яса, які зрізають зі шкіри вівці [8, c.45].

Всі економічні, історичні та культурні процеси зробили свій внесок в становленні лексичної системи AuE. Однак перераховані вище групи допомагають надати AuE національний колорит, що виявляється лише у властивих мовних стереотипах та своєрідній картині світу.

Безсумнівно, Австралія має свої гастрономічні реалії, які знамениті на весь світ. Одним з найпопулярніших національних продуктів вважається веджимайт (vegemite) – густа паста, що тягнеться, на основі дріжджового екстракту, яку використовують для намазування на хлібобулочні вироби [69, c.56].

Merrill said yes, though he realized he might be exerting too much energy and was in need of meat pie with some vegemite for some calories and protein [73, c.13].

Ще одним прикладом, який передає національно-культурну специфіку країни, є популярний у всьому світі десерт «Павлова» («Pavlova» або «the pav»), який має австралійське походження.

Він був вигаданий і названий австралійським кухарем на честь російської балерини Ганни Матвіївни Павлової. Саме тому десерт Павлова такий повітряний і легкий, як і сама балерина. Під час гастролей в Австралії Ганна справила неймовірні враження та надихнула місцевого кухаря на створення даного десерту.

В даний час він вважається невід'ємною частиною гастрономічної реалії і, безперечно, відображає свою особливість у національно-культурній специфіці лексики AuE [92, с.30].

But Philip said, 'Well, darling, it's nor really a matter of whether you or I want Moysten or not, but whether Mother would have wanted him,' and she looked at him for a moment, and then went all soppy at the edges like the pavlova she forgot to 39 put in the fridge after the barbecue, and said, 'Oh, Philip,' and kissed him, and Katie and I were forced to throw up in the sink [69, с.283].

Як зазначалося раніше, у різних частинах Австралії у ХІХ ст. перебували переселенці з різних країн: Польщі, Німеччини, Росії, Бельгії. Завдяки новим народностям AuE набувала і продовжує набувати свій національний колорит. Проте є лексичні одиниці, які різняться залежно від району країни. Так варено-копчена свиняча ковбаса, звана «*fritz*» у штаті Південна Австралія, називається як «*devon*» у штаті Новий Південний Уельс, як «*Belgium sausage*» на острові Тасманія, «*Empire sausage*» у м. Ньюкасл, «*polony*» у штаті Західна Австралія, «*Windsor sausage*» у штаті Квінсленд, та «*German sausage*» або «*Strasburg*» у штаті Вікторія [65, с.258].

If he had grown up in New South Wales or Victoria he would have called it 'devon' or 'polony' had he grown up in Western Australia [58, с.6].

All the matches were accompanied by generous helping of Coca-Cola and cervelas, a dense, solid and tasty Belgian sausage [73, с.216].

Mum said she was too wrung out to be cooking: but for us Windsor sausage was a treat [70, с.154].

Вираз «*Mad Mary*» («неохайний або неакуратний вигляд, особливо відноситься до волосся») буде зрозумілим лише для жителів Нового Південного Уельсу, а слово «*Tarrudiddlum*» («невелика вигадка») для жителів Тасманії.

Завдяки цим прикладам можна зробити висновок, що для назви описуваного продукту використовують слова неанглійського походження (*fritz, devon, polony*), а також англійські слова у поєднанні з визначенням, що вказують на належність мешканців певного району або країни до їхньої батьківщини [2, с.71–77].

Загальноживане слово «*forest*» («ліс») не вживається стосовно лісів Австралії, т.к. вони є світлі евкаліптові ліси і чагарники. Для позначення лісної місцевості Австралії прийнято застосовувати слово '*bush*' («чагарник»).

Отже, найуживаніша назва евкаліпта в Австралії – *gumtree* (*gum* – смолисте виділення, клей; *tree* – дерево). Слово «*gumtree*» практично витіснило слово евкаліпт, і тепер більшість видів евкаліпту включають у свою назву слово *gum*.

Відомі такі різновиди евкаліпта: *apple gum, black gum, blue gum, desert gum, flooded gum, gumghost gum, scrubby gum, sugar gum* [49, с.92].

Широке поширення слова «*gum*» призвело до утворення величезної кількості фразеологізмів:

- 1) *to be up a gum tree* – бути у скрутному становищі;
- 2) *to fix the old gum tree* – зажити осілим життям [94, с.216].

Flora had been offered her job back but refused to take it, and now Doris was up a gum tree, having to run round and do all the dogsbody work herself [103, с.17].

«But, spite of that, I'll find a way to fix the old gum tree» [100, с.40].

За таким же типом слово «*mulga*» (малга, різновид акації), поширене серед місцевих жителів, увійшло до складу деяких словосполучень:

- 1) mulga country – місцевість, де росте малга;
- 2) mulga flat – ділянка, покрита малгою;
- 3) mulga paddock – загін для худоби;
- 4) mulga scrub – зарості акацій [9, с.9].

Stars were still in the high dark, as a coolwenda called from the fringe of distant mulga [62, с.106].

We called it a day and headed back to the scrubby mulga country we were used to and felt a home in [66, с. 209].

They were coming out on to a big open mulga flat [55, с.106].

Each day he would go into the mulga paddock where a couple of hundred hungry cattle would be waiting to be fed, then cart water to 50 head in another paddock where there was good dry feed [53, с.83].

More dreaded still is the mulga scrub, consisting chiefly of dwarf acacias [58, с.317].

Також існують поєднання слова «mulga» з назвами тварин, рослин та описів людини:

- 1) mulga ant – мурашник, будівельним матеріалом для якого служить листя акації;
- 2) mulga parrot – папуга зеленого кольору з яскравими жовтими та блакитними плямами;
- 3) mulga grass – трава, що росте пучками або купкою;
- 4) Mulga Bill – сільський простак [59, с. 26].

A more conspicuous ant is the mulga ant which builds a volcano-shaped nest with sides lined with mulga leaves [71, с. 88].

Our campsite was at a windmill and one morning delight was to see brilliantly coloured mulga parrots come to drink [71, с. 21].

Mulga Bill's bike had nothing on this renegade crate [69, с. 79].

Як видно з прикладів, саме різновиди флори та фауни вважаються невід'ємною частиною національно-культурної специфіки життя австралійців та, відповідно, національної картини світу.

В AuE існують ідіома «*down under*» («внизу під екватором»), яка називає країни Австралія та Нова Зеландія, а також окремі слова, такі як «*sheila*» («жінка») та «*bloke*» («чоловік»). Вираз «*fair dinkum*» («справжнє, справді австралійське») перегукується з таким самим висловом, що існувало раніше в лінкольнширському діалекті, звідки воно і веде своє походження [1, с.144].

We are from the land, down under, beneath the southern skies [77, с. 97].

I'll tell that sheila, Mammy, what our plans are [79, с. 52].

This bloke was a genuine cripple – a local boy who everyone knew [80, с.103].

He knew she had a stash of fair dinkum good quality jewellery on her dressing table [86, с.157].

Серед засобів номінації в AuE поширені такі скорочення:

- 1) avocado як «avo» (авокадо);
- 2) ambulance як «ambo» (швидка допомога) [92];
- 3) aborigine як «abo» (тубіць);
- 4) Australia як «Oz» (Австралія);
- 5) business як «bizzo» (бізнес);
- 6) cup of tea як «cuppa» (чашка чаю);
- 7) documentation як «doco» (документація);
- 8) garbage collector як «garbo» (сміттяр);
- 9) refugee як «reffo» (біженець);
- 10) American як «serro» (американець);
- 11) smoke break як «smoko» (перекур);
- 12) University як «uni» (університет) [35, с. 54]

I sit here with a cuppa something warm [69, с. 82].

AuE переважає особливість у словотворі за допомогою суфіксів іменників – *ie/y*:

- 1) Aussie («Australian» – австралієць);
- 2) mozzie (mosquito - москіт);
- 3) schoolie («schoolmaster» - вчитель);
- 4) truckie («truck» – вантажівка);
- 5) milkie («milk» – молочник);
- 6) toughie («toughy» – хуліган);
- 7) yachtie (Yachtsman - яхтсмен);
- 8) pommie, pommy («Englishman» - англієць) [69];
- 9) fiery («fireman» – пожежний);
- 10) sunnies («sunglasses» – сонцезахисні окуляри);
- 11) chewy (chew – жувальна гумка);
- 12) dunny («toilet» – вбиральня) [70, с. 52].

«I don't have a cozzie,» she said after a moment [74, с. 334].

I have one eye on the footie on the TV and one eye on my iPhone [72, с. 96].

Five minutes of trying to squash the mozzie with a book so I didn't get blood on my hands, and nightie, skin, and sheets would be dry again [84, с.32].

Деякі перераховані вище лексичні одиниці знайшли своє відображення в художній літературі. Однак AuE має свій самобутній австралійський сленг, який яскраво описує людей та ситуації, що мають цей варіант англійської мови.

Так Г. Н. Бабич виділяє три основні джерела сленгу:

- 1) мови аборигенів;
- 2) рідні мови білих переселенців;
- 3) вплив змішування мов у результаті міграції населення [4, с.168-171].

Вираз «beyond the black stump» («за чорним пнем») визначає незаселену, дику місцевість, позбавлену будь-яких ознак цивілізації. До таких виразів можна віднести:

1) shark biscuits («акуляче печиво») – серфінгіст-новачок;

2) «Wouldn't shout if a shark bit her» («Не закричить, навіть якщо акула вкусить») – характеризує скупу, притискувату людину, яка не бажає почастивати друзів випивкою;

3) boomerang («бумеранг») – річ, яку потрібно повернути [1, с.144].

Meanwhile, he could have ridden beyond the black stump, a legendary spot, and wind up in the same place that going back of Bourke took him, anywhere in the outback [72, с. 58].

«What have you got there, some shark biscuits?» another one called [101, с.28].

«Bastard wouldn't shout if a shark bit him,» Dusty used to say, punning on «shout» [97, с.66].

Тим не менш, існують барвисті метафори та порівняння, які своєрідні серед природних та культурних реалій AuE. Передати їх значення та емоційне забарвлення при перекладі досить складно:

1) «as bald as a bandicoot» – лисий як бандикут;

2) «as cunning as a dunny rat» – хитрий як щур;

3) «mad as a cut snake» – дуже злий;

4) «grinning like a shot fox» – скелити зуби, посміхатися як застрелений лис;

5) «as alone as a country dunny» – почуватися самотньо [21, с.12];

6) «in two shakes of a lamb's tail» – дуже швидко [95].

«Is that him?» Maddy hissed in disbelief from their secret vantage point behind a pillar. «But the guy's as bald as a bandicoot» [63, с.102].

«You're as cunning as a dunny rat to think that one up!» Kkorian laughed [67, с.104].

«Mad as a cut snake if you ask me. I think she enjoyed the drama of it all, you know, maybe she had a thing for coppers...» [68, с. 81].

«No,» he continued, «You're goin' to ride out of here grinning like a shot fox» [30, с.210].

Stumpy still did not answer. Was he already asleep, like everyone else? Andrew felt as alone as a country dunny [105, с. 95].

He was on his way here in two shakes of a lamb's tail, hotfooting it out of Colorado City in his personal vehicle rather than in a patrol car [101, с.325]

AuE підкреслює унікальність своїм розмовним стилем мови та сленгом. Серед яскравих прикладів лінгвіст В. В. Ощепкова виділяє:

- 1) «G'day» (Good day) у значенні «Hello»;
- 2) «Ta-ta» у значенні «Goodbye» [29, с.52].

«G'day, sport.» Philip grinned as he approached, hand outstretched [94, с.63].

«And so, ta-ta. I might as well have stayed away for any good I've done» [102, с.180].

У статті Г. У. Лашкова і М. А. Сисина яскравим прикладом серед сленгу виділяють слово «artist». У розмовному AuE дана лексична одиниця позначає людину, відому надмірним захопленням або пристрасстю до чогось («booze-artist» – людина, що любить випити).

They seldom spoke about their experiences except for an occasional story of a wild night with a bint in Cairo or a heavy session with a booze artist named Arnold in Noumea [94, с. 81].

Слово «crook» у розмовному AuE позначає «хворого» («a crook knee» – хворе коліно) [21, с.11-12].

By now Muffin had curled up in the crook of her knee, her usual place [62, с.7].

Також широко використовуються вирази місцевого австралійського походження:

- 1) Albany doctor – різкий холодний вітер;
- 2) Back o' Bourke - глибинка, глуш;

3) Doesn't know whether it's Pitt Street or Christmas – бути спантеличеним, не розуміти, що до чого [26, с.53].

4) to be Arthur or Martha – працювати дуже швидко [69, с.42].

«I know people think I live in the middle of nowhere, but I just love this place. Of course it can get pretty hot, but every day at 3 o'clock the «Albany doctor» arrives – which is the sea breeze – and the temperature drops. There would be very few nights when I don't sleep under a doona» [78, с.59].

The name Bourke recurred time and again as readers round Australia followed the tales of colourful swagmen, sly-grog merchants and ne'er-do-well remittance men; of good girls down on their luck, fearsome natives and gallant bushrangers – all living larger than life in the rugged frontier back o' Bourke [80, с. 36].

«I'm so busy and going so fast, at times, I don't know if I'm Arthur or Martha» [95, с. 42].

Вираз: *«Doesn't know whether it's Pitt Street or Christmas»* зможуть зрозуміти тільки жителі Сіднея, оскільки в Мельбурні воно звучатиме як: *«Doesn't know whether it's Tuesday or Bourke Street»* [35, с. 5].

Однак під впливом постійної міжкультурної комунікації склад сленгізму безперервно поповнюється, звідки виникають нові форми, а також надаються значення старим лексичним одиницям.

3.2 Австралізм в лексичній системі австралійського варіанта англійської мови

3.2.1 Діалектизми

На думку лінгвістів, три основні різновиди австралійської англійської мови: *широка, загальна і культивована*. Вони є частиною континууму, відображаючи зміни в акценті. Вони можуть, але не завжди, відобразити соціальний клас, освіту та міське чи сільське походження мовця.

Широка австралійська англійська мова є впізнаваною та звичною для англомовних у всьому світі. Він поширений у всій країні, але особливо поширений у сільській місцевості. Прикладами людей з таким акцентом є Стів Ірвін, Джулія Гіллард і Пол Хоган.

В Австралії цей діалект іноді називають «*Стрин*» (або «*Страян*», скорочення слова *Австралійський*), а носії діалекту може називатись «*Окер*».

Загальна австралійська англійська мова є найпоширенішим з австралійських акцентів. Це особливо помітно в міській Австралії і використовується як стандартна мова для австралійських фільмів, телевізійних програм та реклами. Він використовується Г'ю Джекмен, Ян Торп і Ерік Бана.

У минулому культивована австралійська англійська мова сприймалася як ознака високого соціального класу чи освіти. Крім того, у дослідженні 1989 р. Було повідомлено, що культивовані австралійські носії англійської мови оцінюються вищими, ніж широко поширені австралійські англійські, за рівнем інтелекту, компетентності, надійності, чесності та статусу. Порівняно з цим, широко розповсюджені австралійські англійські мови оцінюються вищими з точки зору жартівливості та балакучості, подібно до того, що було виявлено в дослідженні 1975 року, в якому порівнювали регіональні британські акценти з RP (отримана вимова).

Австралійська англійська аборигенна мова позначає діалект австралійської англійської, що використовується значною частиною корінних австралійців. Він складається з ряду форм, які по-різному розвивалися в різних частинах Австралії, і, як кажуть, вони змінюються по континууму, від форм, близьких до стандартної австралійської англійської, до більш нестандартних форм. Існують відмінні риси наголосу, граматики, слів та значень, а також використання мови. З діалектом не слід плутати Австралійську мову кріоль, що не є зрозумілою для австралійської

англійської мови, а насправді є окремою мовою, якою говорять понад 30 000 людей.

Етнокультурні діалекти - це різноманітні акценти в австралійській англійській мові, на яких говорять меншість групи, які не мають англійської мови. Масова імміграція з Азії значно збільшила різноманітність і бажання людей демонструвати свою культурну ідентичність в австралійському контексті.

Ці етнокультурні різновиди містять особливості загальної австралійської англійської мови, прийнятої дітьми іммігрантів, поєднані з деякими неанглійськими мовними ознаками, такими як Афроазіатський і Азіатські мови.

У 1960-х рр. Такі великі міста, як Сідней та Мельбурн, приймали велику кількість іммігрантів з Південної Європи та Близького Сходу (італійців, греків, ліванців, мальтійців, хорватів, євреїв тощо); друге покоління цих іммігрантів також може мати виразний акцент, подібно до східного узбережжя Сполучених Штатів, а нащадки європейських мігрантів мають «акцент Джерсі».

Хоча відносно однорідні, деякі регіональні варіації в австралійській англійській мові помітні. Діалекти англійської мови, на яких розмовляють у східних штатах, де проживає більшість населення, дещо відрізняються від тих, на яких розмовляють Південна Австралія і Західна Австралія. Ще одним помітним діалектом є Англійська протока Торреса, на якому говорять жителі островів Торресової протоки. Англійська мова протоки Торреса, на відміну від креольської протоки Торреса, розроблялася окремо від загальної австралійської англійської мови, але зазнала значного впливу.

Регіональні різновиди англійської мови можна виділити з точки зору лексики та фонології. Кожен місцевий діалект бере слова з різних джерел, таких як британська, ірландська та американська англійська, а також місцеві мови аборигенів, саме у лексиці регіональні сорти найбільш різняться між

собою. Регіональні фонологічні особливості можуть успадковуватися внаслідок різної структури розселення або могли розвинутися локально.

3.2.2 Сленгізми

Одним із перших проблему статусу сленгу підняв Е. Партрідж. Він простежив динамічний розвиток неформальних мов і культурно-історичні передумови популярності сленгу на північноамериканському континенті. У лінгвістиці соціолінгвістичний підхід до вивчення сленгу приписують видатному вченому М.М. Маковському [44, с. 19].

На думку М. М. Маковського, сленг—це історично склалася мовна і соціальна норма, генетично і функціонально відмінна від професійних і сленгових елементів мови на фонетичному рівнях (фонетиці, граматиці, лексиці). [41, с. 109].

У нашій роботі ми аналізуємо не загальні характеристики сленгу в цілому, а скоріше сленг австралійського варіанту англійської мови. [80, с. 59].

Цитуючи автора словника, Річарда Бекета, «австралійцям просто одержимі різноманітними скороченнями». Наприклад, *Abo – short for Aborigine; an insulting term is rarely used nowadays; Freo – the port of Fremantle, in Western Australia; Lezzo – a lesbian; Muso – aussie abbreviation for a musician; Journo – a journalist.*

У наведених прикладах ми спостерігаємо типовий спосіб скорочення для утворення сленгових лексичних одиниць: корінь слова чи навіть лише перша буква залишаються незмінними і додається закінчення «o».

Ще одним поширеним закінченням є закінчення – «ie». Наприклад, *Brissie – Brisbane, the laid-back, subtropical capital of the state of Queensland; Chrissie – Australian ‘baby-talk’ abbreviation for Christmas; Footie – abbreviation for football; Muddie – short for Queensland mud crab, the tastiest crab along Australian’s shores;*

Вся фраза замінюється одним словом: *Dose – short form of 'dose of the shits', applied to a person that one dislikes; League – short form of Rugby League*; [70, с. 102].

Це скорочення на найвищому мовному рівні, оскільки воно вже стосується синтаксичних одиниць. Лексика корінного населення є запозиченою від аборигенів: *Barra – abbreviation of the Aboriginal word «barramundi» – a giant perch found in tropical waters and famed for its succulent flesh* [72, с. 8].

Способом скорочення слів також є абревіація, тобто нові слова утворюються шляхом поєднання початкових складів кількох слів або перших літер слів словосполучення [11, с. 56]: *Enzed – from NZ, the acronym for New Zeland; ANZAC – acronym for the Australian and New Zealand Army Corps, the diggers of which performed heroic deeds for the British during World War I* [77, с. 80].

3.2.3 Запозичення

Австралійський варіант англійської мови – це варіант мови зі своїм словниковим запасом (австралійський сленг), літературною формою, граматичними та фонетичними особливостями. В Австралії є власний діалект англійської мови, неофіційно названий «Strain» (від австралійської вимови слова «Australian»).

Оскільки корінні народи поступово зникали, англійці зайняли панівне становище на материку. Однак через віддаленість від великих міст з'явилися відмінності, наприклад, поява «австралійського сленгу». Австралійці пишаються ним як національним надбанням. Словник австралійського сленгу в даний час містить близько 1800 термінів (слів і фраз).

Немає сумнівів, що самотність AuE визначається численними чинниками, т.к. мова не існує поза культурою (національних традицій, ідей, соціальних та культурних сфер) [17, с. 8].

Лінгвіст Є. С. Кубрякова наголошує, що когнітивні процеси, зумовлені своєрідністю культурно-історичного розвитку корінного населення, сприяють особливостям лексико-семантичної системи мови. Як з'ясувалося раніше, до основних способів збільшення австралійської лексики відносяться запозичення та словотвори.

Отже, спираючись на класифікацію В. Мурата запозичення в AuE, можна розділити на групи:

- 1) із мов австралійських аборигенів;
- 2) з інших європейських мов;
- 3) з інших варіантів англійської [16, с. 345].

Безперечно, характерною рисою культурної специфіки AuE є запозичення з мов аборигенів. В основному вони відображають специфіку флори та фауни, а також предмети побуту аборигенів:

- 1) barramundi – вид риби біля узбережжя Квінсленду;
- 2) billabong – старе русло;
- 3) coolamon – дерев'яне корито для зберігання та перенесення води;
- 4) corrobore – збори, збіговисько;
- 5) goanna – варан (велика ящірка);
- 6) panna hole – водойма, заглиблення в скелі, заповнене водою;
- 7) pana – голова;
- 8) joeu – кенгуру;
- 9) tilikin – назва австралійської ящірки;
- 10) koala – коала, сумчастий ведмідь;
- 11) kookaburra – назва одного з австралійських птахів;
- 12) myall – австралійська акція або тубільець-самітник;
- 13) wagga – ковдра або накидка з мішків;
- 14) wallaby – невеликий кенгуру;
- 15) willy-willy – пиловий ураган;
- 16) wommera – пристрій для метання списа;

17) yakka, yakker – робота, праця [35, с.51].

Вся перерахована вище лексика вживається в наступних прикладах:

An Aboriginal fisherman catches a giant barramundi, which he throws back in the water, saying it is too small to be bothered with [103, с.161].

He lies submerged in the muddy water of a billabong, but this water hole is slowly disappearing [104, с.20].

Coonardoo set her boy in the coolamon she had scooped with sharp stones from the elbow of a river gum and took him to sleep beside her grandmother, warning her, as she laid a leafy branch over the child, not to delay bringing him to the house when he wakened and cried for another meal [101, с. 108].

The goanna, having puffed itself up to look larger than normal was doing a pretty good job of keeping Cooch at bay, but eventually it lost its nerve and the chase was on [99, с.155].

His eyes, namma holes in viscid orbits, glittered at her, as she swung his naked feet [100, с.49].

Her joey, nibbling at the grass some distance from her, jumped in sudden panic and made for his mother with single-purposed speed [93, с. 169].

«I envision a fuller program, with a koala, a wombat, a wallaby, and a numbat – just to add one nonmarsupial to the mix» [106, с. 20].

She warned me never to betray the trust of the kookaburra or any animal but to enjoy the very personal contact and observe only [98, с.73].

She went to his camp bed. Take your wagga then [62, с.183].

Wallabies heard them coming and fled crashing and thudding from them [69, с.155].

While the men were sheltering on the veranda of Mumae's house during a willy-willy and thunderstorm one day, Warieda made a song about the rain [70, с.101].

On his right shoulder he carried three spears and wommera; and from his left hung a long bag of banyan-cord containing his big painted dijeridoo and musicsticks [64, с.154].

There was the Bunnerong Power workers «strike, the wharfies» ongoing work-to-rule, and the coal miners never seemed to do a full day's yakka [95, с.120].

Не всі запозичення з мов аборигенів використовуються AuE. Деякі запозичення, що раніше використовувалася з мов аборигенів (corragore, pana, tilikin, myall) поступово виходять із вживання.

Безсумнівно, коли йдеться про Австралію, першим що спадає на думку це образи – кенгуру (*kangaroo*), бумеранга (*boomerang*), собаки динго (*dingo*), страуса ему (*emu*), коали (*koala*). Такі слова як, *kangaroo*, *koala* не лише міцно увійшли до сучасної лексичної системи англійської мови, а й стали міжнародними.

«Didn't I tell you to be careful when you are hopping around,» said the wise old kangaroo [62, с. 89].

Once, using a new test model boomerang he had been working on, Nugs amused the adoring crowd as he deftly shaved the nasal hairs off the tribal witch doctor sitting crosslegged under a tree playing the dijeridoo [73, с.10].

Now, I happen to be something of an authority on dingoes, relatively speaking, having set eyes on a few during my trips in the outback, so we get on like a house on fire [78, с. 272].

They hurried along the valley, and in a bush they saw the body of an emu with its entrails removed [80, с. 289].

«Get a pillow!» yelled Mum, but he didn't hear her, so she sent Mark running to get a pillow as well, just in case the koala, which was a big fat one, proved troublesome [90, с. 11].

У своїй статті Є. Б. Гришаєва підкреслює, що для AuE слово «kangaroo» має особливе значення, яке відображається в національно-культурній специфіці англійської мови, що вивчається.

Так, на початку ХХ ст. слово увійшло до складу складних слів для позначення предметів, рослин та інших тварин:

- 1) kangaroo apple – чагарник із їстівними плодами яйцеподібної форми;
- 2) kangaroo bush – акація, що росте в посушливих районах;
- 3) kangaroo grass – зростаюча пучком трава;
- 4) kangaroo rat – різновид невеликого кенгуру;
- 5) kangaroo fish – різновид лососевих видів риб;
- 6) kangaroo bar – захисні ґрати в передній частині автомобіля у випадках зіткнення з кенгуру;
- 7) kangaroo start – різкий старт двигуна;
- 8) kangaroo steamer – жарке з м'яса кенгуру;
- 9) kangaroo paw – квіткова рослина у формі лапки кенгуру;
- 10) kangaroo nugget – австралійська монета із золота вагою 1 унцію [9, с.7–8].

Проте, завдяки «kangaroo», стали з'являтися нові висловлювання поза Австралією, не перестаючи відбивати національно-культурну специфіку AuE:

- 1) kangaroo court – суд страйкарів, ув'язнених, бунтівників;
- 2) kangaroo closure – припущення головою парламентської комісії обговорення лише деяких поправок до законопроекту;
- 3) to have kangaroos in the top of paddock – бути божевільним чи ексцентричним.

Not in a kangaroo court where it don't matter if you did something wrong or not, just be here and answer the charges, so you can have a job [Maximus 2003: 14].

The Government might suspend the 11 o'clock rule, and use ordinary and kangaroo closure [91, с.146].

«Or maybe you just have kangaroos in your top paddock?»[93, с.55].

Найчисленнішою групою запозичень вважається група з інших європейських мов:

- 1) donna – тепла ковдра в чохлі (шв.);
- 2) lasso – мотузка з петлею на кінці (ісп.);
- 3) lager – пиво (нім.) [35, с.51].

Проте деякі дослідники AuE виділяють певні регіоналізми, які зберегли своє існування з XVIII ст.

- 1) Ірландії: dust-up (бійка, колотнеча); tootsy (дитяча ніжка); corker (родзинка, приголомшливий екземпляр);
- 2) Шотландії: billy (похідний казанок);
- 3) Вустера/Йоркшир: larrikin (хуліган);
- 4) Корнуолла: to fossick (копатися, копатися, шукати золото);
- 5) центральних графств Англії: stonker (змучити);
- 6) Суффолка: cobber (приятель, друже);
- 7) Кента: clobber (роздягнена людина) [12, с.207-208].

«Bloody hell, Begbie, you'd take any excuse for a dust-up, wouldn't you? You're a headcase» [98, с.65].

«You're a corker, April. A real corker,» he said, kissing her softly on the lips [94, с. 5].

«Bung the billy on and we'll all have a cuppa» [90, с. 39].

George was a larrikin and had played more than his share of practical jokes on his mates [69, с. 37].

In 1852, young Dr. Walter Lindesay Richardson first ventured to the diggings to fossick for gold [72, с. 41].

«Whai is a cobber?» Paul asked in English. «Cobber is a mate – a friend, an amigo,» Jack laughed [76, с.59].

What disbarred the Temptations from any serious freak interest was not their skin colour but their clobber, plus their footwork, their respectability, their cleanliness and their determination to please [64, с.92].

Згідно із класифікацією В. Мурата до останньої групи відносить запозичення з інших варіантів англійської мови:

- 1) dunny – вбиральня у дворі (шот.);
- 2) to gammon – брехати (кокні);
- 3) kai-kai – їжа (піджин англ.);
- 4) picaninny – дитина (підджин англ.);
- 5) youse – ви (ір.) [16, с.337-349].

«Their dunny had creepers growing over it with beautiful perfumed flowers competing for air space» [78, с.16].

«Boxing-gloves, to be sure – but you know well enough; I saw you squaring at the osskeeper last stage, and as you came from Rotherwick you know all about that, so don't go for to gammon me» [79, с.244].

The admixture of the kai-kai and the pepper was to get Ugwo's eyes protrude [64, с.21].

Charity only could have induced him to take the picaninny, in fact, for he was but a lump of black flesh, born blind, and with the vacant grin of idiocy, then thought, already stamped on his face [63, с.85].

Rat would actually say «youse» instead of «you», as in «youse guys» and «where are all of youse going,» as if in some bad parody of an Italian accent [55, с. 50].

3.3. Функціональні особливості лексичних одиниць австралійського варіанта в сучасному мас-медійному дискурсі

Аналіз матеріалу, обмеженого кількома найбільш значущими для розуміння структури національної самосвідомості одиницями, важливу особливість виявив функціональну інтерпретацію австралізмів національної

преси: австралійський елемент лексики, як правило, полягає в своїй яскраво вираженій емоційно-оцінній і експресивній природі.

Це пов'язано, з погляду, з типовими завданнями преси, описаними вище. Функція на адресата (= читача, електорат, споживача) стоїть не дуже часто на першому місці. При цьому серед австралізмів можна знайти і ті, в яких виражена позитивна оцінка людей та подій, і ті, що передають негативну оцінку різних явищ.

Почнемо з австралійських елементів, що виражають позитивну оцінку австралійської дійсності та способу життя.

У цілому нині можна сказати, що з погляду австралійської преси позитивно характеризуючі риси людини включають: чесність, справедливість, готовність багато і наполегливо працювати і відкритість.

Наприклад, «дивацтво», що традиційно приписується англійському національному характеру і «що отримує незмінно позитивну оцінку» [15, с. 219] (позначається в AuE виразом «*being a dag*») зустрічається «пліч-о-пліч» з «хуліганством» (позначається словом «*larrikinism*»).

Важливість взаємопов'язаних понять «чесність» / «справедливість» виражена австралізмами «*fair dinkum*» (чесний, справедливий) і «*fair go*» (рівні можливості). При цьому слово «*dinkum*», що має значення «*a due share of work*», прийшло з діалектного BrE, тобто зазнало процесу «упорядкування».

Дані одиниці фігурують найчастіше у політичних та економічних статтях з розділів «Opinion», «National affairs» та «Business».

Вираз «*fair go*» виявився найчастішим у виділеній групі: у «The Australian» виявлено 5 970 випадків його використання, у «The Daily Telegraph» – 7 750.

Ця частотність вказує на існування потенційно досить серйозної проблеми у житті сучасної Австралії. Автори статей часто позначають за

допомогою цього виразу втрату рівних можливостей сучасними австралійцями.

Наприклад, так вважає читач «The Australian», який пише у своєму листі про бойкот пивоварні «Coopers», яка спонсорувала дискусію на тему одностатевих шлюбів, через що власники пивоварні були звинувачені в гомофобії. Бойкот пивоварні викликав широкий резонанс у суспільстві, і читач, обурюючись, висловився, що в Австралії тепер не можна вільно висловлювати власну думку і що «*fair go*» більше не існує.

What has happened to the star Australian virtue of free speech and a fair go?

Вираз «*fair dinkum*» (чесний), у більшості контекстів фігурує як визначення – його типові контексти *the fair dinkum stuff*, *fair dinkum champion*, було другим за частотністю у цій групі. При цьому впадає в очі величезний, а отже, значний розрив між частотою його використання в «The Australian» («всього» 868 випадків) і «The Daily Telegraph», в якому було виявлено 4 190 випадків використання цього блоку.

У «The Daily Telegraph» цей австралізм пов'язується (судячи з усього, навмисно, з політичних мотивів) із змістом таємного листування Тоні Ебботта під час його перебування прем'єр-міністром Австралії з 2013 по 2015 р. з людьми зі свого ближнього оточення на тему передвиборчої програми. У листуванні Ебботт говорить про нарис передвиборної мови, яка, на його думку, повинна показувати його як справжнього австралійця, тобто як *fair dinkum*.

Такий лінгвістичний поворот повинен допомогти йому здобути із засобами масової інформації та мобілізацією на частину австралійського електорату, в якому *avstralizm* пов'язано з його австралійським «хлопцем», чесним і простим, а НЕ партійним функціонером, який в даному конкретному випадку, як це виключено з числа цих австралійців:

But then he suggests that the speech contained enough personal stories «that's personal for the commentariat to say... yes he is a good bloke, and yes he is more fair dinkum...» («The Daily Telegraph», 31 січня, 2013).

Зазначимо, що у австралійському тезаурусі слово «*dinkum*» входить у два семантичних поля, пов'язаних швидше асоціативно: «*nation*» і «*goodness*», т. е. нація і доброта, добро, благородство. Це говорить про те, що для австралійців поняття «добрий», «добрий» і «чесний» тісно пов'язані з поняттям про справжнє австралійське, і він не хто інший, як *fair dinkum Aussie*.

Що стосується слів, співвіднесених з поняттям важкої та завзятої роботи, таких як *battler* «людина, що бореться за існування» і *hard yakka* «важка робота», то їх частотність також досить висока.

Слово «*battler*», похідне від дієслова «*battle*», відбиває історію формування австралійського народу, що здебільшого переселенців, яким колись довелося виборювати виживання зі стихією та інші обставинами. Більше того, згідно з даними австралійського тезаурусу, «*Aussie battler*» входить у семантичне поле «*ordinariness*» (ordinary person), і це підтверджує те, що австралійці природно сприймають себе як націю «*battlers*».

Австралізм «*battler*» (тобто «людина, яка бореться за існування», «не боїться тягару життя») регулярно зустрічається і в політичному дискурсі (цього разу набагато частіше в «*The Australian*» 2 390 і лише 730 у «*The Daily Telegraph*», що можна пов'язати із суспільно-філософською позицією самих видань), і найчастіше використовується у двох словосполученнях: «*Australian* (або *Aussie*) *battler*», а також «*Howard's battlers*».

Використання першого стійкого словосполучення у статтях зумовлене культурною пам'яттю нації, прагненням сучасних журналістів наголосити на складності умов, потрапивши в які переселенці були змушені завзято працювати, щоб покращити своє життя. Так, введення в текст похідного

словосполучення «*Australian battler spirit*» («австралійський дух бійця») слід розуміти як апеляцію до досвіду в чомусь героїчному минулому.

Саме воно фігурує у статті з газети «*The Australian*», що стосується, як не дивно, проблем австралійських дітей із соціально неблагополучних сімей. Автор показує, що ці маленькі австралійці вже здатні виявити свій «*Australian battler spirit*». Адаптуючись та долаючи з дитинства труднощі життя, вони демонструють не лише свої сильні сторони, а й силу нації:

One in four of the nation's most disadvantaged children have tapped into their Australian battler spirit with new research into resilience revealing their ability to draw on other strengths to overcome challenges («*The Australian*», 14 березня, 2017).

Слід зазначити, що такий стан можна назвати офіційним, тому що це формується при підтримці міністра освіти країни:

«We've always known that Aussie kids are no shrinking violets, and this latest data shows that many children can use their strengths to overcome the vulnerabilities they face,» Education Minister Simon Birmingham said («*The Australian*», 14 березня, 2017).

А ось друге словосполучення тісно пов'язане з політичною історією Австралії, а не з життям країни. Джон Говард – це колишній лідер ліберальної партії Австрії, який обіймав посаду прем'єр-міністра Австралії з 1996 по 2007 р. А «*Howards's battlers*» – це той австралійський електорат, найчастіше виробничі робітники, який підтримував Говарда та його коаліцію протягом багатьох років, принісши йому славу одного з найзнаменитіших політичних діячів країни.

Експресивний синонім слова «work» *yakka* прийшов із мови аборигенів Австралії Ягара. Утворене від дієслова *yaga* 'працювати', воно, на відміну від слова *battler*, найчастіше зустрічалося в статтях про спортсменів, діячів культури, звичайних австралійців, їх життя та наполегливу працю.

Слово «*yakka*» (з кваліфікативом – *hard yakka* , без якого його семантика та стилістичне навантаження ще, мабуть, не усвідомлюються) було використане у статті “The Daily Telegraph”, в якій офіційно йшлося про те, що більше не буде винятків щодо пенсійного віку для виробничих робітників («синіх комірців»). Їхній вік виходу на пенсію буде підвищений з 65 до 67 років, що, згідно з опитуванням громадської думки, здається австралійцям несправедливим.

THERE will be no retirement age exemptions for those who do hard manual yakka – they now will have to keep at it until age 67 («The Daily Telegraph», 26 травня, 2009).

Використання цього слова у коментарі є прийомом журналіста, оскільки , будучи експресивним, воно демонструє деяке співчуття людям, зайнятим у виробничій сфері на «важкій роботі», порівняно з більш стилістично нейтральними *work* або *labour* у цьому суто інформативному тексті.

Австралійцям виявилася не чужа, як говорилося вище, і така риса, як «дивацтво», до якої вони ставляться з часткою гумору. Статті з австралізмами «*larrikin*» (хуліган) і «*dag*» (дивак) передають ідею про те, що австралійцям властивий тип поведінки (своєрідне «хуліганство» і деяка «розбещеність»), який раніше відповідно до культурних цінностей Британії вважався безумовно неформальним (т. е.) погано вихованих людей), але тепер став претендувати в Австралії на статус цілком допустимої демократичної норми, якою можна навіть пишатися.

Так, вираз *our «larrikin» nature* – це свідчення гордості, що говорить про включення цієї риси у свій культурний код, про позбавлення колишнього колоніального комплексу культурної неповноцінності, успадкованого з колишньої метрополії.

Стаття з «The Daily Telegraph», ключовим словом якої є австралізм «*dag*», починається зі згадки Дельти Гудрем, австралійської актриси та співачки, яка була помічена на концерті. Актриса танцювала, не потрапляючи

в ритм музики, і тому була знята людиною, яка стояла поруч із нею. Автор стверджує, що така поведінка є типовою для австралійців, тому що вони схильні просто насолоджуватися моментом, не надаючи значення тому, що інші можуть про них подумати.

Відсутність «витонченості» – це певною мірою риса характеру успішного австралійця, особливо за кордоном. І, як каже Джо Елвін, австралійка, яка зараз є редактором британського журналу «Glamour», *dag* «австралійський дивак» – це найкращий австралійський «товар» на експорт («*best export*»).

До цієї метафори обміну культурними цінностями, що підкреслює в дещо жартівливому ключі внесок австралійців у лінгвокультури варіантів внутрішнього англомовного кола, можна додати аналогічні: австралійський бренд, візитна картка австралійця тощо.

В австралійці завжди є «*inner dag*», якого британська культура наказувала «тримати на повідку», і він постійно відчуває спокусу дати волю своєму «хуліганству», щоб подразнити високу британську культуру.

В принципі, аксіологічні зрушення такого роду на єдиній оцінній шкалі добре вписуються в поняття *етносемантичної рефракції*, зміст та функціонування якої показано на матеріалі перекладних трансформацій у [59, с.64].

Why being a dag is Australia's best export?

HANDS up if you've danced like you just don't care and let your inner dag off the leash, letting it trample your carefully cultivated image («*The Daily Telegraph*», 7 серпня, 2014).

Лексема «*larrikin*» активно використовувалася в обох газетах, але розрив між двома газетами знову виявився більшим: 1620 використань у «*The Australian*» проти 3850 – у «*The Daily Telegraph*»; і у всіх випадках вона мала позитивну конотацію. Найчастішим словосполученням було *larrikin spirit* «хуліганський дух».

У «The Daily Telegraph» наводяться дані про те, що більше 60% австралійців вважають, що зникнення поняття *larrikinism* «хуліганство» з культури було б поганою ознакою. Не викликає подиву алюзія, що зустрілася в одній із статей, на актора Пола Хогана, який зіграв роль крокодила Данді, якого австралійці вважають втіленням сучасного *larrikin*.

MOST Australians think it's important to hang on to our «larkin» nature but more than a third think we have already lost that spirit («The Daily Telegraph», 7 серпня, 2014).

Вочевидь, крім австралізмів, котрі висловлюють позитивну оцінку, існує не менша кількість австралізмів, котрі висловлюють різко негативне ставлення у суспільстві до деяких характеристик характеру і типів поведінки сучасних австралійців.

Незважаючи на демократизацію звичок і норм поведінки, в австралійській культурі все одно залишається поняття *bogans* «грубі, необтесані люди», вони несхвально ставляться до *dobbers* «донощикам», *bludgers* «дармоїдів» і їм подібним, адже всі ці люди заперечують ті австралійські культурні цінності, виражені в австралізмах з позитивними значеннями .

Так, автор однієї зі статей стверджує, що останнім часом австралійці поводяться як нація «донощиків» (*dobbers*). Він обґрунтовує свою думку тим, що кількість скарг австралійців до податкової служби різко зросла, і це стає показником того, що австралійці втрачають частину своєї культури, свій «бойовий дух»:

*«When your mates are starting to **dob** you **in** to the taxman, then you know we are losing part of our Aussie culture,» he said.*

«I would have guessed one tip-off a day. I guess the landscape is changing within Australia» («The Daily Telegraph», 8 травня, 2009).

Однак цей приклад показує швидше те, що до думок та висновків різних спостерігачів, опублікованих у пресі, «стороннім» аналітикам слід ставитись з обережністю.

Він цілком однозначно характеризує особистість спостерігача, який не відрізняється законослухняністю і закликає до ухилення від сплати податків під явно надуманим приводом збереження вірності «нашим фундаментальним цінностям» і сподіваючись «сховатися» за цим культурним стереотипом.

Преса дає місце найрізноманітнішим громадським групам і течіям, які можуть захищати культурні цінності, позначені з допомогою австралізмів, а й дискутувати щодо їхньої ролі у суспільстві і навіть відкидати їх.

Як ми знаємо на прикладі інших країн, аналогічний тип поведінки, що навмисно асоціюється у статті з донесенням, у США, наприклад, не тільки не засуджується, а й вітається. Адже «донощики» в даному випадку лише слідують моральним настановам «перед законом усі рівні» і «будь чесним».

Останніми роками в Австралії люди стали частіше скаржитися та «нити» з різних дрібних побутових приводів. Є відчуття, кажуть деякі місцеві спостерігачі, що Австралія схиблена на *whinging* «ниття». При цьому «ниючі» австралійці «не намагаються підняти свою з...цу з дивана, щоб щось змінити»:

But sitting on your couch at home, tweeting how offended you are at the latest «un-Australian» t-shirt or inap-propriate remark by a news presenter, smacks of a nanny-state mentality

Цей висновок газети слід розуміти і трактувати у контексті аналізованих культурних цінностей, оскільки вона звертається до всіх австралійців (пор. *how offended you are at...*).

Дана зміна ставлення до життя і своєї ролі в ній суперечить традиційним встановленням, що культивується в суспільстві та апелює до ідей подолання труднощів та соціального оптимізму (пор. *battler* і *yakka*).

Такі завищені сподівання держава засуджуються як невластиві австралійському духу. Мимохідь порушується навіть питання про патріотизм, який, як показують численні приклади, ніколи не вважався в Австралії притулком негідника.

Коментатор ставить під сумнів обґрунтованість зв'язку між патріотизмом і футболками, показуючи своє негативне ставлення до такої приземленої інтерпретації високої ідеї лапками: «*un-Australian' t-shirt*».

The problema is, we've all been told that the 'customer is always right', and that idea has grown disproportionately in our minds to justify whingeing about anything we don't like («*The Daily Telegraph*», 26 січня, 2014).

Негативно пофарбований австралізм *bludger* («дармаїд»), подібно до австралізмів *dinkum* і *fair go*, часто використовується в статтях розділів «Opinion», «National affairs», «News» та «Business Review», але під далеко не лінгвокультурним кутом: значна частина них розглядала проблеми оподаткування.

Його частотність була досить висока: 800 використань у «The Australian» і 540 у «The Daily Telegraph». Поруч із згадуваним словом *yakka*, австралізм *bludger* також пов'язані з культурою аборигенів Австралії, хоча й опосередковано.

Він був і є етнокваліфікатором для аборигенів, яких біле населення з моменту колонізації континенту вважало дармоїдцями. Проте в даний час ця оцінна одиниця втрачає свою тісну расистську прив'язку, піддається семантичній еволюції і використовується також для позначення самих австралійців, що демонструє таке поєднання, як *Aussie bludgers*.

Крім того, важливо відзначити, що, згідно з австралійським тезаурусом, *bludger* входить у семантичні поля «badness» і «selfishness». Цей австралізм зустрівся в «The Daily Telegraph» у статті про зростання кількості (точніше, *an army of*) дармоїдів особливого роду в Австралії, які намагаються нечесним

шляхом отримати соціальну допомогу з підтримки людей з постійною або тимчасовою непрацездатністю (*disability support pension*).

Особливість цих «дармоїдів», яким більше підходить кваліфікація «спритники», «мухлівники», «дуже розумні» тощо, полягає в тому, що вони добре освоїли комп'ютерну грамотність і діють через онлайніві ресурси «електронного уряду». Звичайно, це становить проблему для органів влади, і тому воно змушує тепер лікарів перевіряти ще раз наявність непрацездатності у заявників:

An army of bludgers are using online step by step guides to con doctors into giving them disability support pensions (DSP), a Daily Telegraph investigation has found («The Daily Telegraph», 26 січня, 2014).

Для кращого розуміння відмінностей у трактуваннях австралізмів двома австралійськими газетами уявімо, як вони ранжуються у нашій добірці за частотою входжень.

Австралійський елемент у пресі є регулярним, що свідчить частотність їх вживання у статтях різноформатних газет зазначеного періоду.

Але, по-перше, вони нерівномірно розподілені за тематичними розділами газет. Вони використовуються зазвичай у статтях соціально-політичного та економічного характеру у зв'язку з їхньою специфікою.

По-друге, у газет існує своя редакційна політика щодо формування єдності нації, яка теж помітно впливає на статистику та характер використання австралізмів у них. Ось кількісні дані щодо нашої невеликої групи. (Див. дод. 2)

Статистика текстової щільності всієї обраної групи ключових австралізмів у дискурсі двох газет помітно відрізняється: у «The Daily Telegraph» вона вища, ніж у «The Australian» (17 248 проти 11 845), хоча за назвою газет, можна було б припускати, що в «Австралійці» австралізми, які

пропагують національні духовні та історичні цінності, тобто австралійську ідентичність, будуть більш частотними.

Ще більш інформативні *розбіжності у ранжируванні* цих ціннісних австралізмів у двох газетах. «The Daily Telegraph» висуває першому плані ідею справедливості (пор. англ. принцип *fair play*): *fair go* (7 750) і *fair dinkum* (4 190), по суті, об'єднуючи їх, і це, мабуть, цілком виправдано.

«The Australian» розводить ці ціннісні орієнтири: *fair go* теж стоїть на першому місці, хоча і з меншою текстовою щільністю (5970), а *fair dinkum* виявляється на четвертому з дуже низькою частотністю (868).

На другому місці в «The Australian» виявився австралізм *battler* (2 390), що оспівує завзятість австралійців у боротьбі з негараздами і перешкодами всякого роду, тоді як у «The Daily Telegraph» він тільки на четвертому місці з дуже низькою частотністю (730).

На третьому місці в обох газетах апеляція до «larrikin», але ця риса була більш цінна для «The Daily Telegraph» (3 850), ніж для «The Australian» (1 620). Мабуть, вона такою самою залишається і зараз. (Див. дод. 3)

Усі чотири верхні позиції в обох газетах займають австралізми, які сягають британських лінгвокультурних зразків, але по-різному реагують на них.

Три з них не втрачають позитивного маркування (тобто базова семантика *fair* і *battle* в них збереглася), хоча й набувають стилістично спрощеної форми, більш відповідної Aussie spirit.

Натомість поняття *larrikin* заперечує уявлення метрополії про правила поведінки в суспільстві та затверджує право *вихованого* австралійця на вільніші манери самовираження, що асоціюються у материнській культурі з хуліганством та розбещеністю. Австралізм «*буйний*» придбали в національній культурі позитивної конотації, вказуючи на бо Більша значення в «хуліганстві» і «простота» по порівнянні з жорсткістю і зайвою витонченістю.

Два австралізми, що виникли на основі споконвічних автохтонних лінгвокультур (*yakka*) або у взаємодії з ними (*bludger*), представлені в газетах практично однаково. Обидва служать для зміцнення та розвитку ідеї чесної та наполегливої праці (*fair go, fair dinkum, battler*), але роблять це зовсім по-різному.

Стилістичний відзначено слово *Yakka* має, в загальному, і тому цілому, позитивний відтінок, хоча в додатку до художнім і спортивним сферам можуть, можливо, набувають і іронічні обертони.

Що стосується використання *австралізма бладжер*, то його текстова семантика спростовує вербальну: її присутність в тексті не є паразитизмом, пропагандою австралійців або переконанням серед образу життя аборигенів, а вводиться як антипримір справжнього австралійського чесного і трудомісткого, що й показує перераховані вище викриття.

Загалом для представленої вище групи австралізмів, що відображають деякі базові моральні цінності нації, характерна також і специфічна мовна стилістика, яка вказує на прагнення до простоти та уникнення манірності та пихатості, властивої деяким іншим лінгвокультурам внутрішнього кола. Саме тому ми коротко розглянемо на закінчення специфіку австралійської лексики, представленої зменшувальними словами, що утворюються за допомогою суфіксів *-o, -y* і *-ie* до кінця слів, які часто є кліповані.

Пристрасть австралійців до емоційно забарвленим словам зі зменшувальним суфіксом відбиває їхнє прагнення до створення тієї ж неформальної обстановки спілкування в соціумі. Ця неформальність дуже добре корелює із зазначеною вище тенденцією до «дивацтва», «хуліганства», порушення канонів високої культури.

Таким чином, співрозмовник показує, що знаходиться з тобою на одному рівні. Це цілком відповідає думці фахівців у галузі міжкультурної комунікації про те, що Австралія є більш демократичною (*egalitarian*) країною, ніж США та Великобританія [88, с.56].

Серед експресивних слів такого роду, що містять зменшувальний суфікс «о», що зустрілися в статтях в «The Daily Telegraph» і «The Australian», є позначення: людей (*Tassie* «тасманієць, тасманійський», *чи* «абориген», *drongo* «дурна людина», *greenie* «захисник довкілля», *polly* «політик», *Pommy* «британець», *plonko* «п'яниця»); речей і явищ, пов'язаних з найзвичайнішими справами та турботами людей (*footy* «футбол», *Barbie* «барбекю», *sambo* «сандвіч», *sickie* «прогул», *dunny* «вбиральня», *coldie* «холодне пиво»); і етнонім *Aussie* «австралієць, австралійський», що заслуговує на окремий коментар .

Він зустрічається дуже часто (більше 1 000 випадків використання у статтях обох газет за кожен рік), як правило, у поєднаннях типу *our Aussie culture*, *Aussie way of life*, *Aussie battler* тощо, де виконує функцію самоідентифікації.

Безперечно, ці висловлювання свідчать про етноцентризм нації, що прагне виділитися серед усіх інших «народів внутрішнього кола», про австралійський патріотизм, національну ідею та особливий шлях. Він непогано позначений у газеті «The Daily Telegraph»: *We will fight for a fair go and the Aussie way of life (22 травня, 2014)*.

Поряд із *Aussie* в австралійській англійській набирається ціла група етнонімів, що позначають і своїх, і чужих.

Говорячи про територіальну приналежність «своїх», австралійці використовують велику кількість ендоетнонімів для позначення своєї країни в цілому (*Down Under* «на іншому кінці світу», *Oz* і *the Lucky Country* «вдала країна»), її частин (*Outback* «внутрішні райони австралійського матері», *Top End* «північна частина Австралії», *bush*) і самих жителів (*Tassie* «тасманієць», *Sandgropers* «той що риється в піску, тобто житель штату Західна Австралія», і *Croweaters* «той, що їсть ворон, тобто житель штату Південна Австралія»).

ВИСНОВОК ДО ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ

Отже, ми вивчили лексичні одиниці, які були віднесені до австралізмів. Як було зазначено раніше, вивчені роботи та наведені у них класифікації датуються роботами ХХ ст. Саме тому в ході нашого наукового дослідження ми вирішили перевірити, наскільки ці слова актуальні зараз і використовуються в художній літературі.

Проведене дослідження показує, що безліч слів, що передають національно-культурну специфіку AuE, запозичувалися з мови аборигенів для того, щоб адаптуватися до нових умов життя. Ряд раніше виявлених австралізмів не використовується в будь-якій літературі, а використовуються тільки як приклади у класифікаціях тих авторів, які послужили основою для даного наукового дослідження.

Однак існують слова, які щільно влаштувалися не тільки в AuE, а й у багатьох інших варіантах англійської мови та стали міжнародними термінами (*Aussie, koala, emu, wattle, kangaroo, dingo corroboree, boomerang*) [49, с.93]. У ході нашого дослідження ми змогли виявити як лексика, віднесена до групи AuE, здатна відображати національно-культурну картину світу в мові.

Цікави питанням є австралійський сленг – це яскравий, гумористичний комунікативний код, який активно використовують в щоденному житті, але в той же час, являється абсолютною таємницею для іноземців чи сторонніх людей [92, с.49].

Проаналізувавши та порівнявши дві австралійські газети «The Australian» та «The Daily Telegraph», можна зробити висновок, що австралійський елемент лексики має яскраве вираження емоцій. На нашу думку, у пресі відображаються ті уявлення про світ та ті життєві цінності, на володіння якими австралійці претендують і які вони готові відстоювати. Велика увага приділяється чесності, справедливості, готовності багато працювати та відкритості.

Особливість австралійської ментальності на тлі інших англійських культур британського кореня полягає, мабуть, у тому, що саме поняття

«позитивні риси характеру», культурно прийнятні моделі поведінки, отримало в ній свій «австралійський» розвиток. Наприклад, «дивацтво», що традиційно приписується англійському національному характеру і «що отримує незмінно позитивну оцінку» [15, с. 219] (позначається в AuE виразом «being a dag») зустрічається «пліч-о-пліч» з «хуліганством» (позначається словом «larrikinism»).

Очевидно, що ці поняття якимось чином доповнюють одне одного і на австралійському ґрунті набули особливої актуальності як виразників протесту проти посягання на свободу особистості.

ВИСНОВОК ДО МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Розглядаючи характеристики варіантів австралійської англійської мови, ми приходимо до висновку, що базова англійська мова суттєво змінилася в міру формування нових етнічних груп під час британської колоніальної експансії. На становлення національних варіантів англійської мови найбільш вплинули такі фактори етногенезу як : етнокультурний склад популяції, взаємопроникнення культур і мов, природні умови.

Австралійський варіант з'явився внаслідок злиття та еволюції просторіччя, діалектів та жаргонів, на яких говорили перші білі поселенці. До сьогоденній час виділяють ряд особливостей, пов'язаних перш за все з історією розвитку мови, нівелюванням характеристик імпортованих діалектів

і відносною ізольованістю від Великої Британії протягом перших 100–150 років формування мови.

Вимова перших жителів в Австралії спочатку відрізнялася від RP, адже основну частину населення становили каторжники, політичні засланці та представники соціальних низів. Ці люди були носіями міських просторіччя і діалектів, кокні та північних акцентів.

На основі дослідженого матеріалу можна зробити висновок, що більша частина австралійського словника збігається зі словником британського варіанту. Як бачимо, ознаки австралійського варіанту не рівномірно розподілені по словниковому запасу мови, а зосереджені в кількох сферах, які відповідають сферам реального світу, які є найбільш важливими та актуальними для австралійців. Це флора та фауна, ландшафти, худоба, особливо вівчарство, видобуток золота та інші унікальні для Австралії сфери людської діяльності.

Для вищевказаних висновків про загальні і особливо в лінгвокультурній поданні про темі австралійської національної ідентичності шляхом двома добре відомих австралійських газет, вона залишається лише додати короткий заключний коментар.

Досліднику і навіть простому спостерігачеві, особливо зовнішньому, важливо уникнути етнокультурних стереотипів, настільки поширених за межами самої Австралії. В Австралії вони теж, звичайно, є, оскільки є зручною формою підтримки базових ідеологем надзвичайно багатонаціонального соціуму, який скріплюється домінантною англомовною культурою, яка прагне при цьому показати свою культурну самодостатність і незалежність від кореневої британської. Однак, як показує представлений лінгвокультурний матеріал, в австралійській пресі вони (і культурні цінності, що стоять за лінгвокультурними австралізмами) постійно піддаються своєрідній перевірці на істинність, що анітрохи не послаблює їх і суспільство, а, навпаки, допомагає молодому поколінню і зрозуміти їх зміст і

побудувати як адекватну стратегію соціалізації у своїй країні, так і взаємодію зі світом, включаючи англомовний .

Так, можна погодитися, що австралізми *Aussie, Down Under, Oz* демонструють неодноразово зазначену вище неприязнь австралійців до пихатості та гучних слів щодо себе і своєї країни, але ця сама риса може і повинна викликати роздратування в тих англомовних країнах, де культурно більш високі та суворі норми поведінки у суспільстві. Англійці, в кінці кінців, також знайомі з подібними відносинами, наприклад, їх футбольним вболівальниками, які іноді влаштовують прямі звірства, але робити не на все прагнуть відстоювати свою «простоту» в якості норми. В якості таких, вони , ймовірно , не приймають навіть і м'яку культуру його пабів. Іншими словами, будь-який австралізм у газеті може вказувати на існування деяких проблем у тій морально-етичній чи соціально-політичній галузі, які позначаються, на небажання трактувати його як стереотип як догму.

Корисно у зв'язку з цим завершити дану роботу на прикладі австралійського перифрастичного поетичного етноніму *the Lucky Country* . Англія - це Туманний Альбїон (в англ. просто Albion), а її колишня колонія стала Щасливою (або Удачливою) Країною, якій пощастило в історії. Якщо про Австралію судити «за словником», то на підставі семантики цього австралізму можна дійти висновку, що *Aussie battlers* вважають себе щасливими. Але сучасний газетний дискурс показує, що не все так просто, що всередині країни гарна метафора є об'єктом дискусії та сильним подразником.:

Раніше ми були щасливою країною, а тепер ми просто дивний натовп», – сказав він аудиторії на Australian Domestic Gas Outlook у Сідней у вівторок, The Australian”, 15 березня 2017 р.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агапова И. В., Горбунова В. С. Особенности австралийского варианта английского языка // Перспективы Науки и Образования. 2014. Выпуск 3 (9). С. 142–146.
2. Анахаева А. А. К вопросу об австралийском национальном варианте английского языка // Вестник РУДН. 2011. Выпуск 2. С. 5–9. 50
3. Анахаева А. А. Особенности австралийского национального варианта английского языка // Вестник РУДН. 2010. Выпуск 3. С. 79–81.

4. Бабич Г. Н. Лексикология английского языка. М.: Большая медведица, 2006. 187 с.
5. Быканова В. И., Гуреева Е. В. Австрализмы. Английский язык в Австралии: материалы международно-практической конференции. СПб.: Издательство Политехн. ун-та, 2005. С. 112–114.
6. Бялик В. Д. Розвиток австралійського та новозеландського варіантів англійської мови. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. № 37. Том 2. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 163–166.
7. Верещагин Е. М., Костомаров В. Г. Лингвострановедческая теория слова. М.: Рус. яз., 2001. 328 с.
8. Горяинова Ю. А. Некоторые источники разговорно-сленговой сферы австралийского варианта английского языка // Вестник ВГУ. 2005. Выпуск 2. С. 44–46.
9. Гришаева Е. Б. Слова-образы как выражение национальной культуры (на материале австралийского варианта английского языка) // Язык и культура. 2011. № 2. С. 5–12.
10. Дацька Т.О. Динаміка фонетичної структури слова в аспекті сучасної американської вимовної норми (на матеріалі лексикографічних джерел): Дис. ...канд. філол. наук: 10.02.04 / Київ. нац. лінгв. ун-т. – К., 2002. – 228 с.
11. Дацька Т.О. Фонетико-фонологічні особливості загальноамериканського типу вимови (сегментний рівень) // Наукові записки Кіровоградськ. державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. – Сер. Філол. науки (мовознавство). – Вип. 26. – Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В.Винниченка, 2000. – С. 80-91.
12. Егорова О.А. Загадка австралийского акцента / О.А. Егорова // Мир. Язык. Человек: Материалы междунар. научно-практич. конф. Владимир: ВГГУ, 2008. С. 207-209.

13. Жукова Т. С. Фонетические особенности австралийского варианта английского языка // Вестник Новосибирского ун-та. 2008. Выпуск 3. С. 6–7.
14. Жуковская Н. В. Отражение этнических стереотипов устойчивыми словосочетаниями и фразеологизмами с компонентом-этнонимом в английском языке // Альманах современной науки и образования. Филологические науки. 2010. № 2, ч. 2. С. 64–66.
15. Карасик В. И., Ярмахова Е. А. Лингвокультурный типаж «английский чужак». М.: Гнозис, 2006. 240 с.
16. Кастырин М. А. Австралийский вариант английского языка // «Научное сообщество студентов XXI столетия. Гуманитарные науки»: эл. сбор. научн. ст. по материалам XXXII студенческой международной научно-практической конференции 19 мая 2015 г. Новосибирск: «СибАК», 2015. С. 352–355.
17. Колшанский Г. В. Объективная картина мира в познании и языке. М.: «Наука», 1990. 108 с.
18. Костроміна О. В. Соціофонетичні особливості австралійського варіанта англійської мови (експериментальнофонетичне дослідження на матеріалі спонтанного мовлення) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : 10.02.04. Одеса, 2015. 19 с.
19. Кочетова М. Г. Социолингвистический аспект нормативности современного английского языка // Филологические науки. Вопросы теории и практики. 2016. № 10 (64): в 3-х ч. Ч. 1. С. 95-97.
20. Кристал Д. Английский язык как глобальный. М.: Издательство «Весь Мир», 2001. 240 с.
21. Лашкова Г. В., Сисина М. А. Как понять австралийца? К проблеме австралийского варианта английского языка // Известия Саратовского университета. 2008. Выпуск 1. С. 9–12.
22. Лексикология английского языка / Р. З. Гинзбург [и др.]. М.: «Высшая школа», 1979. 269 с.

23. Маслова В. А. Лингвокультурология: учеб. пособие. М.: Издательский центр «Академия», 2001. 208 с. 51
24. Орлов Г. А. Современный английский язык в Австралии. М.: «Высшая школа», 1978. 172 с.
25. Орлов Г.А. Английский язык в Австралии (к вопросу о национальных вариантах) / Г.А.Орлов. – М.: Просвещение, 1972. – 123 с.
26. Ощепкова В. В. Вкратце об Австралии и Новой Зеландии. М.: «Лист», 1998. 224 с.
27. Ощепкова В. В. Язык и культура Великобритании, США, Канады, Австралии, Новой Зеландии. М.; СПб: ГЛОССА / КАРО, 2006. 336 с.
28. Ощепкова В. В., Петриковская А. С., Миничева Н. П. Австралия и Новая Зеландия. Лингвострановедческий словарь. М.: «Русский язык», 2001. 216 с.
29. Ощепкова В. В., Шустилова И. И. Краткий англо-русский лингвострановедческий словарь: Великобритания, США, Канада, Австралия, Новая Зеландия. М.: «Русский язык – Медия», 2006. 181 с.
30. Паращук В.Ю. Зміни в кодифікованих вимовних нормах сучасної англійської мови // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. – Сер.: Філол. науки (мовознавство). – Випуск 26 – Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2000. – С. 165- 175.
31. Паращук В.Ю. Соціокомунікативні виміри нормативної вимови мовця // Наукові записки. – Сер.: Філол. науки (мовознавство). – Випуск 44. – Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2002. – С. 71- 75.
32. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 240 с.
33. Петерс Б. О лингвокультурологии и культурологической лингвистике // Вестник НГУ. Серия: Лингвистика и межкультурная коммуникация. 2019. Т. 17, № 4. С. 6–11. DOI 10.25205/1818-7935-2019-17-4-6-11

34. Петренко А. Д. Социолінгвістическа варіативність національного мови як цілої структури. Севастополь : Український морський інститут, 2009. 182 с.
35. Писковец Т. А. Національно-культурна специфіка австралійських художественних текстів і її міжмовна передача: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.20. М., 2016. 209 с.
36. Поліщук А.В. Норма і варіативність у системі дифтонгів британського та американського варіантів англійської мови (на матеріалі лексикографічних джерел): Дис. ...канд. філол. наук: 10.02.04 / Київ. нац. лінгвіст. ун-т. – К., 2001. – 216 с.
37. Попова З. Д. Язык и национальная картина мира. Воронеж: ВГУ, 2002. 60 с.
38. Раевский М.В. Опыт определения понятия произносительная норма // Нормы реализации языковых средств. – Горький: Изд-во Горьк. гос. пед. ин-та. – 1986. – С. 84-89.
39. Русецька Л.О. Англійська мова Австралії. Витоки, розвиток, сучасний стан / Л.О. Русецька. – К.: Либідь, 1993. – 90 с.
40. Сабитова З. К. Лінгвокультурологія. М.: Издательство «ФЛИНТА», 2013. 528 с.
41. Словник лінгвістичних термінів / укл. Левицький В.В. – Чернівці: Рута, 1996. – 29 с.
42. Тер-Минасова С. Г. Язык и межкультурная коммуникация: учеб. пособие. М.: «Слово», 2004. 624 с.
43. Фефелов А. Ф. Семантика и прагматика взаимодействия британской и китайской культур в поликодовом тексте документального фильма // Вестник НГУ. Серия: Лингвистика и межкультурная коммуникация. 2016b. Т. 14, вып. 4. С. 60–80.

44. Фефелов А. Ф. Этносемантические свойства культурной среды: рефракция и адаптация // Вестник НГУ. Серия: Лингвистика и межкультурная коммуникация. 2016а. Т. 14, вып. 3. С. 15–33.
45. Фирсова Н. М. Языковая вариативность и национально-культурная специфика речевого общения в испанском языке: учеб. пособие. М.: Издательство РУДН, 2000. 128 с.
46. Цебровская Т. А. Структурно-семантические особенности дерогативно маркированных этнонимов канадского, австралийского и новозеландского вариантов английского языка // Изв. Южного федерального ун-та. Филологические науки, 2017. № 2. С. 192–203.
47. Шахбагова Д. А. Фонетическая система английского языка в диахронии и синхронии (на материале британского, американского, австралийского, канадского вариантов английского языка). Москва : Фоллис, 1992. 283 с.
48. Шахбагова Д.А. Теоретические особенности произносительных вариантов английского языка. – М.: Высшая школа, 1982. – С. 128.
49. Щербакова Е. В. Слова-реалии как выражения специфических черт австралийского варианта английского языка // Вестник Костромского государственного университета. 2012. Выпуск 5 (18). С. 91–93. 52
50. Юрьев А. Б. Национально-культурная специфика американского Юга и ее отражение в художественной литературе как переводческая проблема: дис. ... канд. филол. наук: 10.02.20. М., 2007. 125 с.
51. Abercrombie D. The Accents of Standard English in Scotland // Fifty Years in Phonetics/ Selected Papers/ – Edinburgh: Edinburgh University Press, 1991. – P. 54-65.
52. Australian Aboriginal Words in English / R. M. W. Dixon [and others]. Melbourne: Oxford University Press, 2006. 262 p.
53. Australian English: Canguro English [Electronic resource]: video. 14.09.2016. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=J9cIniV10bg> (дата звернения: 12.04.2022).

54. Australian slang Dictionary
: <http://www.koalanet.com.au/australian-slang.html>
55. Barker R. Baby Love. Everything you need to know about your baby's first year. M. Evans, 2002. 630 p.
56. Barnard M. A History of Australia. Sydney : Currawong, 1962. 186 p.
57. Bradley D. Regional Dialects in Australian English Phonology. Australian English: The Language of a New Society II. St. Lucia, Queensland : University of Queensland Press, 1989. P. 260–270.
58. Bryant D. Regional differences in Australian English // Australian language matters. 1995. Vol. 3. № 2. P. 17-26.
59. Burchfield R. The Cambridge History of the English Language: English in Britain and Overseas: Origins and Development. Cambridge: Cambridge University Press, 1994. 626 p.
60. Burgess, Anthony. A Mouthful of Air. 1992. URL: http://en.wikipedia.org/wiki/A_Mouthful_of_Air (дата звернення: 28.01.22).
61. Cassidy S., Cox F., Mannell R., Palethorpe S. Proceedings of the 10th Australian International Conference on Speech Science and Technology, December, Sydney. Sydney, Australia : Macquarie University, 2004. P. 35–42.
62. Cox F. Australian Vowels: Australian Identity. – On-line: en.wikipedia.org/wiki/Australian_English.
63. Cox F., Palethorpe S. An Illustration of the 1PA : Australian English. Journal of the International Phonetic Association. 2007. No. 37. P. 341–350.
64. Crystal D. English as a global language. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. 212 p.
65. Eades D. Communicative strategies in Aboriginal English // Language in Australia / ed. by S. Romaine. Cambridge: Cambridge University Press, 1991. P. 84-93.
66. Eagleson R. D. The Evidence for the Existence of Social Dialects in Australian English. Australia Tasks: Essays on the Sociology of Australian

- Immigrant and Aboriginal languages. Canberra : Australian University Press, 1967. P. 7–27.
67. Giegerich H.J. English Phonology. – Cambridge: Cambr.Univ.Press, 1995. – 333 p.
68. Gimson's Pronunciation of English / Fifth Edition. – Revised by Alan Cruttenden. – L.: Edward Arnold, 1994. – 304 p.
69. Grabe E. Quantitative Modelling of Intonational Variation. Proceedings of Speech Analysis, Synthesis and Recognition in Technology, Linguistics and Medicine. Poland, 2005. P. 45–57.
70. Gudykunst, W. Theorizing about Intercultural Communication. SAGE Publications, Inc, 2005. 488 p.
71. Guy G. R. Australia. English Around the World: Sociolinguistic Perspectives. Cambridge : CUP, 1991. 213 p.
72. Hay J., Maclagan M., Gordon E. Dialects of English. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2008. 164 p.
73. Horovath B. M., Horovath R. J. A geolinguistics of short A in Australian English // English in Australia / ed. by D. Blair and P. Collins. Amsterdam: John Benjamins, 2001. P. 341-355.
74. Hough, C. The Oxford Handbook of Names and Naming. Oxford, OUP, 2017, 832 p
75. Hundt M. New Zealand English grammar: fact or fiction? Amsterdam – Philadelphia: John Benjamins, 1998. 212 p.
76. Jauncey D. Bardi Grubs and Frog Cakes: South Australian Words. Melbourne: Oxford University Press, 2004. 244 p.
77. Johnson K. Speech Perception without Speaker Normalization: An Exemplar Model I I Talker Variability in Speech Processing. San Diego : Academic Press, 1997. P. 145–165.
78. Kachru, B. B. World Englishes: Agony and ecstasy. *Journal of Aesthetic Education*, 1996, 30, p. 135–155.

79. Kasatkina L. M. Australian Short Stories. Moscow: Progress Publishers, 1975. 399 p.
80. Kiesling S. F. Australian English and recent migrant groups // English in Australia / ed. by D. Blair and P. Collins. Amsterdam: John Benjamins, 2001. P. 239-258.
81. Lake Y. A Dictionary of Australian Words, Australian Supplement to Webster's International Dictionary, Springfield, Mass., 1898
82. Laver J. Principles of Phonetics. – Cambridge: Cambr.Univ.Press, 1994. – 707 p.
83. Lehiste I. Suprasegmentals. Cambridge, MA : MIT Press, 1970. 196 p.
84. Leither G. Australia's Many Voices: Australian English – The National Language. Berlin: Mouton de Gruyter, 2013. 409 p.
85. Linguist. Australian English. URL: <http://australianenglish1.narod.ru/> (дата звернення 20.09.2021).
86. Macquarie dictionary [Electronic resource]. URL: <https://www.macquariedictionary.com> (дата звернення: 12.04.2022).
87. Malcolm I. Aboriginal English: from contact variety to social dialect // Process of language contact: case studies from Australia and the Pacific / ed. by J. Siegel. Montreal: Fides, 2001. P. 123-144
88. Mannel R. Perceptual Vowel Space for Australian English Lax Vowels: 1988 and 2004. Proceedings of the 10th Australian Conference on Speech & Technology. –Sydney: Macquarie University, 2004 – P. 221–226
89. McArthur T. Oxford Guide to World English. Oxford : OUP, 2003. 501 p.
90. Mitchel A. G., Delbridge A. The Pronunciation of English in Australia. Sudney: Angus and Robertson, 1965. 81 p.
91. Mitchell A. G. The pronunciation of English in Australia / A. G. Mitchell, A. Delbridge. – Syd.: A. & R., 1998. –189 p.

92. Moore B. Australian English and indigenous voices // English in Australia / ed. by D. Blair and P. Collins. Amsterdam – Philadelphia: John Benjamins, 2001. P. 133-149.
93. Moore B. Speaking our language: the story of Australian English. Melbourne : Oxford University Press, 2008. 88 p.
94. Moore, Bruce. Speaking our language : the story of Australian English. – South Melbourne: Oxford University Press, 2008.
95. Morris E. Austral English, <https://www.gutenberg.org/cache/epub/27977/pg27977-images.html> , 2009.
96. Peeters, B. Du bon usage des stéréotypes en cours de FLE : le cas de l'ethnolinguistique appliquée. *Dire*, 2017, vol. 9, p. 43–60. DOI 10.25965/dire.816
97. Puzzle English: Australian English [Electronic resource]: video. 25.11.2016. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=NaFn0Okcyog> (дата звернення: 11.02.2022).
98. Rowe K. P. Third Language Dictionary. Bloomington: Trafford Publishing, 2018. 918 p.
99. Sockeel D. The Origin of the Pavlova [Electronic resource] // Ganache Patisserie. URL: <https://ganachepatisserie.com.au/the-origins-of-the-pavlova/> (дата звернення: 25.05.2022).
100. The Concise Australian National Dictionary / ed. J. Hughes. Melbourne : Oxford University Press, 1992. 662 p
101. The Humanities. Australian English. URL: <https://www.encyclopedia.com/humanities/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/australian-english> (дата звернення 21.09.2021)
102. Trollope A. Australia and New Zealand. Cambridge: Cambridge University Press, 1876. 690 p. 53
103. Trudgill P., Hannah J. International English and its varieties. London: Edward Arnold (Publishers), Ltd., 1994. 156 p.

104. Turner G. W. The English Language in Australia and New Zealand / Turner G. W. – L.: Green and Co. Ltd., 2004. – 327 p.
105. Walsh M. Interactional styles in the courtroom: An example from Northern Australia // Language and the law / ed. by J. Gibbons. London: Longman, 1994. P. 217-233.
106. Warren P., Britain D. Intonation and prosody in New Zealand English // New Zealand English / ed. by A. Bell and K. Kuiper. Amsterdam: John Benjamins, 2000. P. 146-172.
107. Wierzbicka, A. Understanding Cultures through Their Key Words. Oxford, OUP, 1997, 317 p.
108. «The Daily Telegraph», newspaper, <https://www.dailytelegraph.com.au> .
109. «The Australian», newspaper, <https://www.theaustralian.com.au> .

ДОДАТКИ

Додаток 1

AuE	PR
«Egg nishner»	«Air conditioner»
«G'dye, myte»	«Good day, mate»
«Wyne chevva cold share»	«Why don't you have a cold shower»

Додаток 2

«The Daily Telegraph, Australia»	«The Australian»
<i>fair go</i> (7 750)	<i>fair go</i> (5 970)
<i>fair dinkum</i> (4 190)	<i>battler</i> (2 390)
<i>larrikin</i> (3 850)	<i>larrikin</i> (1 620)
<i>battler</i> (730)	<i>fair dinkum</i> (868)
<i>bludger</i> (540)	<i>bludger</i> (800)

(<i>hard</i>) <i>yakka</i> (188)	(<i>hard</i>) <i>yakka</i> (197)
Всього вхождень: 17 248	Всього вхождень: 11 845

Додаток 3

«Чотири позиції частотності вживання австралізмів у газеті «The Australian». (*battler, fair go, fair dinkum, arrikin*)»

